

GOSPA Sinjska

GLASILO SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE

GODIŠTE XLVII.

VELIKA GOSPA, 2020.

BROJ 1 i 2

Čudotvorna Gospe Sinjska,
moli za nas!

Sadržaj

UVOD	
S Gospom na pobjedonosnom putu	3
IZ POVIJESTI	
Pjesnici Gospi Sinjskoj.....	5
VIJESTI IZ SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE	
Došašće	7
Mise zornice.....	7
Zajednički susret krizmanika	8
Izvedena „Diva Grabovčeva“	8
Misa za zadušnica predsjednika Tuđmana	10
Karitativna akcija „Daruj Božić“	11
Devetnica Božiću.....	12
Adventski koncert	13
Duhovna obnova.....	13
Slavlje Božića.....	14
Zlatni pir Stanka i Dragice Župić.....	15
Božićni koncert Brodosplita	16
Tombola za dječji zbor.....	16
Tombola za ministrante.....	17
Baka Pava proslavila stoti rođendan	17
Dan centra „Juraj Bonačić“	18
Proslava Stepinčeva.....	19
Održan zaručnički tečaj.....	20
„Korizmeni hoću“	20
Predstavljanje kandidata za krizmu	21
Pepelnica.....	22
Križni put za djecu	23
Križni put	24
Fratri u molitvi.....	26
Cvjetnica.....	27
Slavlje Vazmenog trodnevlja i Vazma.....	28
Nedjelja Dobrog Pastira.....	30
Spasovo uz crkvu sv. Spasa na izvoru Cetine.....	31
Duhovsko bdjenje	34
Dan državnosti	35
Tijelovo	36
Blagoslov križa i zvona u Brnazama	38
Slavlje sv. Ante	40
Prva pričest.....	41
Oblačenje i zavjetovanje na Visovcu.....	46
VIJESTI IZ FILIJALNIH ZAJEDNICA	
Glavice	47
Brnaze	49
Čitluk – Jasensko	51
Karakašica	52
Lučane.....	53
KRŠTENI, VJENČANI, UMRILI	
Kršteni.....	54
Vjenčani.....	57
Umrli.....	58
Ispraćaj fra Petra Gulića	60
RAZNO	
Fotomonografija „Zauvijek okrunjena“ uskoro u tisku.....	62
Svjedočanstvo	63
ZABAVA	
Talijanka za strpljive.....	65
DOGAĐANJA	
Proslava Velike Gospe u Sinju 2020.	66
Devetnica i hodočašća Čudotvornoj Gospi Sinjskoj 2020.	67

Glasnik „Gospa Sinjska“, glasilo Svetišta i Župe Gospe Sinjske

Izdavač: Franjevački samostan Sinj

Fratarski prolaz 4, 21 230 Sinj

Tel. 021/707 010 - Fax: 021/ 707 020

www.gospa-sinjska.hr

e-mail: gospa.sinjska.svetiste@gmail.com, zupa.sinj@gmail.com

Glavni i odgovorni urednik: fra Ante Čovo

Uredništvo: fra Gabrijel Jurišić, fra Ante Čovo, fra Perica Maslač, fra Antonio Mravak, Danijela Petričević Banović, Josip Grčić, Helena Balajić, fra Blaž Toplak, Nevenka Jenjić

Naslovna stranica: Procesija 2019., Roko Pavlinušić

Zadnja stranica: Procesija 2019., Roko Pavlinušić

Foto: župni arhiv, Foto studio Ivan, AB foto, Petar Malbaša, fra Stipe Buljan, fra Ivan Režić.

Naklada: 4000 komada.

Grafičko oblikovanje: Silvio Družević

Tisak: Jafra-print d.o.o., Solin

Žiro račun: Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja - Franjevački samostan Sinj

2330003-1100061215 - Splitska Banka - Sinj

Devizni račun: 34400-620-21-7031-1035142 - Splitska Banka - Sinj

Cijena: 10 kn

S Gospom na pobjedonosnom putu

Drugi štovatelji Čudotvorne Gospe Sinjske, poštovana braćo i sestre, na dobro vam došao blagdan Velike Gospe, blagdan Marijinog uznesenja na nebo. Tim riječima mi izričemo istinu naše vjere da je majka Gospodinova na kraju svoga životnog puta konačno i zauvijek susrela Boga. Biti uznesen u nebu znači biti u Bogu, jer nebo nije prostor kamo mi idemo. Nebo je osoba koju susrećemo. Nebo je Bog koji nas ljude prihvaća, oslobađa i spašava.

Marijina proslava potvrđuje njezinu jedinstvenu i neponovljivu pripadnost Isusu Kristu. Proslavljena kod Boga, znak je naše nade i zalag naše proslave. Ono što je ona ostvarila, mi to želimo postići. S njom se dogodilo ono što je Bog pripremio svima nama koji vršimo njegovu volju, slušamo i opslužujemo njegovu Riječ, dok iščekujemo njegov slavljeni dolazak.

Bogorodica je „već sada“ ono što Crkva, mi, „još nismo“ u punini, ali se nadamo da ćemo biti. Marijina povlastica se odnosi na sve vjernike, na čitavo čovječanstvo. Majka je Gospodinova jamstvo da će Bog ispuniti svoja obećanja. Marijino uznesenje je znak

da uskrsnuće nije prazna ideja, ljudska izmišljotina, nego široko obzorje, nada i zalag buduće stvarnosti. Taj zalag buduće stvarnosti povjeren je našoj ovozemaljskoj odgovornosti i našoj suradnji s Nebom.

Majka Gospodinova je živjela pravi put i neba i zemlje. Ona je shvatila da je Bog Nebo, koji ljubi zemlju, želeći je učiniti svojim prebivalištem. Po Mariji je nebo došlo k nama, jer je prihvatila u svojem srcu i u utrobi onoga koji joj je dao život. Marija po svojoj vjeri u Riječ nosi u sebi blaženstvo onoga dara koji je sami Bog. Svojom poslušnošću Riječi, uništila je i pobijedila starog neprijatelja koji nas ljude odvaja od Boga. Zato se u Mariji čitavom stvorenju vraća blagoslov i život, jer je pobijedila onoga koji nam je učinio da upadnemo u prokletstvo. Prihvatanjem svoga Spasitelja, Marija je pokazala kakav odnos ima sa svojim Bogom. Odnos kakav imamo s Bogom za vrijeme svoga ovozemaljskoga života, odredit će i naš odnos s njim u vječnosti.

Na nama je vjernicima da slijedimo riječi i djela svoga Spasitelja. To ćemo ispuniti ako štovanje Neba bude cilj našega života. Nebo voli nas i druge jednakom ljubavlju, za sve se žrtvuje, samo je pitanje da li mi volimo Nebo istom takvom ljubavlju i dali smo spremni žrtvovati se za Nebo. Mi vjernici znamo reći: ovdje dolje smo mi ljudi, tamo gore je Bog. Nebo je gore gdje je Bog. Uz blagdan Uznesenja Blažene djevice Marije trebamo reći: ovdje, u sadašnjosti, živimo mi ljudi. U budućnosti, prema kojoj koračamo, Bog nam dolazi u susret. Nebo je naša budućnost. Govoriti o nebu znači govoriti o načinu kako bivstvuje Bog, sveti „koji prebiva u nedostupnu svjetlu“. No, to ne znači da nam je Bog daleko. On je u stvarnostima ove zemlje, oko njih i iznad njih. Nebo je Božja blizina u ovom svijetu: skrivena, zastrta, neshvatljiva. Otkad je Krist stajao pod otvorenim nebom na Jordanu, „vidjeti nebo“, za nas kršćane, znači upoznati Krista, koji nam otvara pogled i pristup Ocu. Za naš dostojan život potrebno nam je otvoreno nebo. Inače, živimo sa samima sobom, u dragovoljnoj, a ne prisilnoj samoizolaciji.

Blažena Djevica Marija, ne želeći živjeti besplodan život ili život u „samoizolaciji“, vjeruje, iako nije vidjela. Njezina vjera, bez viđenja, čini vidljivim ono što vjeruje. Time nam ona pokazuje tipičan dinamizam vjere u kojem slušanje prethodi gledanju, inače, ako i vidimo, nećemo vjerovati. Mnogi su vidjeli Isusa za vrijeme njegovog ovozemaljskog života, ali mu nisu povjerovali. Ako želimo biti dio niki Marijinog blaženstva, „blažena ti što povjerova“, trebamo slušati Riječ i vjerovati Bogu i njegovim obećanjima. Takva vjera je izvor prepoznavanja svakoga Božjeg pohoda, koji inače prolazi neuočen. Neprestani neučeni Božji pohodi su njegova tragedija na zemlji, ali i tragedija nas ljudi koji nužno ostajemo želja i ljubav bez objekta, praznina koja začinje ništa. Marijina želja i ljubav nije ostala bez objekta. Svoje želje i ljubav je ostvarila u Bogu. Razvila je vlastitu kulturu svoga odnosa sa Nebom. Nebo ju je odgojilo. Živjela je život ispunjen vjernošću, poniznošću, čestitošću, odvažnošću, postojanošću

i zahvalnošću. Živjela je pobjedonosni život. U njoj je Bog pobijedio. U njoj je pobijedila ljubav. U njoj je pobijedio život.

Ako želimo pobjedonosni život poput Marijinog, nužno nam je ići njezinim putem pod njezinom zaštitom. Budući da je u Bogu, koji nam je blizu, Marija sudjeluje u toj Božjoj blizini, blizu je svakom od nas. Budući da je Majka Sina Božjega, sudjeluje u njegovoj moći i dobroti. Možemo joj povjeriti svoj život, svoje tegobe, svoje križeve, svoje tjeskobe, svoje strahove i svoje molitve. Povjerimo cijeli svoj život svojoj Majci Mariji, koja nije u „zlatnoj izolaciji“ i nije daleko nikomu od nas, pa ni u ovoj prijetećoj virusnoj zarazi COVID-om 19.

Zahvalimo dobrome Ocu nebeskom na blagdanu Uznesenja Blažene Djevice Marije i na daru Majke i molimo Čudotvornu Gospu Sinjsku da nam pomogne pronaći pobjedonosni put i da nas dovede do spašenog života u Nebu.

Fra Ante Čovo, gvardijan

ČUDOTVORNA GOSPA SINJSKA I „ALKA“ (XV.)

Pjesnici Gospi Sinjskoj

U nekoliko smo priloga u našem glasilu donijeli kratke životopise tridesetorice osobitih štovatelja i apostola Čudotvorne Gospe Sinjske, počevši od onih izbjeglica iz Rame, davne 1687. godine, pa do pred početak Drugoga svjetskog rata. Tako smo upozorili da je *fra Filip Grabovac*, župnik hrvatskih vojnika, pisac i mučenik, spjevao prvu pjesmu (1747.) o Gospinoj pomoći u obrani Sinja. *Fra Andrija Kačić* (+1760.) nešto je kasnije objavio 4 pjesme o toj Gospinoj pobjedi (612 stihoa). Te su pjesme zapravo mali ep („epilij“) posvećen toj pobjedi nad turskim zavojevačima i zahvala hrabrim braniteljima grada i krajine. Te su pjesme puno doprinijele širenju štovanja Čudotvorne Gospe Sinjske. *Fra Petar Knežević* (+1768.), poznati pjesnik „Gospina plača“, spjevao je više pjesama u čast Bogorodice Marije (jedne su objavljene, a druge u rukopisu), među kojima nekoliko u čast Gospi Sinjskoj.

I u kasnijim razdobljima bilo je pjesnika koji su svoju pobožnost Gospi Sinjskoj izrazili u svojim pjesmama. Iako smo na neke već upozorili, ovdje ćemo navesti i druge, koji su bili iskreno pobožni Bogorodici Mariji po nazivom Čudotvorna Gospa Sinjska. Stoga ćemo neke navesti.

31. **DON STJEPAN BUZOLIĆ** (Obrovac, 5. X. 1830.-Zadar, 10. VI. 1894.), svećenik, pedagog, književnik i političar. Kao svećenik i intelektualac bio je jedan od prvaka Narodnoga preporoda u Dalmaciji, držao brojna predavanja i pisao u raznim časopisima. Prevodio je na hrvatski jezik djela pisaca s francuskoga, njemačkog, talijanskog i ruskog jezika. Dugo je godina bio nastavnik i ravnatelj Učiteljske škole u Arbanasima (Zadar). Austrijske su ga vlasti poslale u prijevremenu u mirovinu zbog političkih razloga.

U Sinju je 1887. godine svečano proslavljena 200. obljetnica da su Sliku Majke od Milosti fratri donijeli iz Rame. Don Stjepan je tada spjevao pjesmu „Zdravo Sinju, izbor cvite“ (102 stiha) u čast Gospe Sinjske o tomu svetomu i povijesnom događaju.

Također je u Sinju održao vrlo sadržajan govor o toj obljetnici i milostima koje dobra Majka Marija dijeli svojim pobožnim štovateljima.

32. **FRA JOSIP PAIĆ** (Tisno, 9. II. 1842.-Sinj, 18. IX. 1908.), franjevac, svećenik, profesor i provincijal. Poslije studija teologije i svećeničkog ređenja, studirao je i diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Grazu (Austrija) i gotovo cijeli život bio profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju. Uz profesorsku službu, djelovao je u Gospinu svetištu kao svećenik, ispovjednik i propovjednik.

U prigodi velikoga jubileja dolaska Slike Majke od Milosti u Sinj (1887.), spjevao je veliku pjesmu „Uspomeni dviestogodišnjega doseljenja naroda sinjsko-cetinskoga iz Bosne god. 1687.“ o tomu važnom događaju. Opisao je bijeg iz Rame, dolazak u Cetinsku krajinu, opsadu Sinja i Gospinu milosnu obranu. Na kraju potiče građane Sinja i sve Gospine štovatelje da ostanu vjerni Bogu i svojoj zaštitnici Gospi od Milosti, koja je nazvana Čudotvornom Gospom Sinjskom.

33. **FRA IVAN TONKOVIĆ** (Podbablje, 1. IV. 1851.-Imotski, 17. X. 1911.), franjevac, svećenik, arheolog i pisac. Kao profesor Franjevačke klasične gimnazije u Sinju, bio je i ravnatelj Arheološkoga muzeja, vršio arheološka iskapanja u rimskom gradu Aequum (danas Čitluk) i otkrio starokršćansku baziliku u Zmijavcima. Surađivao je u nekim časopisima i novinama.

Bio je župnik na nekoliko župa. Kao gvardijan i župnik u Imotskom, osnovao je Arheološku zbirku, koja se je kasnije razvila u bogati Zavičajni muzej. Kad se je u Sinju slavila velika obljetnica dolaska Gospine Slike, fra Ivan je spjevao prigodnu pjesmu znakovita naslova „Na slavu Čudotvorne Prilike Gospe Sinjske na dviestogodišnjici njezina putovanja iz Rame.“

34. **OBCĪNSKI PISNIK** - Taj izraz skriva osobno ime i prezime jednoga člana ondašnjega Poglavarstva Općine Sinj, koji je u ime svih članova spjevao

pjesmu „Obćina prigodom dviestogodišnjice obsidnuća Sinja“ (66 stihova). U pjesmi hvali hrabre branitelje Sinja i zahvaljuje Gospi, jer „veličajna Slika ona... bezbrojna čuda stvara“ pa je svojom milošću čudesno spasila Sinj i otjerala bijesne neprijatelje. Pjesnik nije zapisao svoje ime, pa ga ne možemo ovdje navesti.

35. **ALEKSA KOKIĆ** (Subotica, 14. X. 1913.-Cetinje, 17. VIII. 1940), svećenik, pisac i pjesnik. Diplomirao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, kratko bio u pastoralu i počeo studirati slavistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, ali je pozvan u vojsku i uskoro kao vojnik umro. Još kao gimnazijalac počeo je pisati stihove i objavljavao pjesme u raznim časopisima. Pisao je i prozu.

Budući da su mnogi siromašni seljaci iz Sinjske krajine odselili u Bačku, ponijeli sa sobom iskrenu pobožnost prema svojoj Gospi. U novoj sredini ljudi su doživljavali razne teškoće. Stoga su u Subotici osobito štovali sliku Gospe Sinjske i njoj se utjecali u svojim nevoljama. Tako je i mladi Aleksa upoznao Gospu Sinjsku, bio joj pobožan i spjevao pjesmu „Jedino Tebe ne ćemo ostaviti“, koja je objavljena u prvom broju glasnika „Gospa Sinjska“ (1939.). Sam naslov pjesme svjedoči o čvrstoj vjeri tih ljudi, koji obećaju svojoj Gospi da će joj uvijek biti odani, da ju ne će ostaviti, odnosno da će ju uvijek sinovski štovati.

36. **DR. VELIMIR DEŽELIĆ** stariji (Zagreb, 21. II. 1864.-7. II. 1941.), liječnik, znanstvenik, pisac i društveni djelatnik. U kulturnom i društvenom životu bio je vrlo aktivan: od Društva Dobrotvor (Hitna pomoć), Matice hrvatske, Kola hrvatskih književnika, Družbe Braća Hrvatskoga Zmaja, Sveučilišne knjižnice, Državnog arhiva do Hrvatskoga katoličkog pokreta na čelu s biskupom Antonom Mahničem i raznih udruga. Radio je na duhovnoj i kulturnoj obnovi hrvatskog naroda. Bio je urednik nekoliko časopisa. Uz mnoge knjige, napisao je brojne duhovne pjesme, objavio je i zbirku „Kraljica Hrvata“ (1936.) u kojoj je opjevao sva hrvatska Gospina svetišta. U pjesmi „Naša Gospa Sinjska“ prikazao je Gospinu pomoć hrabrim braniteljima Sinja i pobožnost kasnijih naraštaja svojoj moćnoj Zaštitnici.

37. **DR. FRA STANKO PETROV** (Metković, 8. I. 1887.-Sinj, 13. III. 1963.), franjevac, svećenik, profesor, provincijal, pjesnik, pisac i prvi urednik lista „Gospa Sinjska“ (1922.-1931.). Poslije završenoga filozofsko-teološkog studija u Zaostrogu i Makarskoj, studirao je i doktorirao klasičnu filologiju na

Sveučilištu u Fribourgu (Švicarska). Mladi se doktor vratio u domovinu Hrvatsku i gotovo cijeli život predavao grčki, latinski i hrvatski jezik na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju. Pokrenuo je i uređivao mjesečnik „Gospa Sinjska“, napisao nekoliko knjiga, brojne znanstvene i popularne članke, spjevao mnoge pjesme, posebno u čast Bogorodice Marije, pa i himnu Gospe Sinjske „Svrni svete oči drage“, koju je uglazbio Ivan Ocvirk, Slovenac, profesor u Sinju. Bio je defnitor, provincijal i generalni vizitator franjevac u Slovačkoj. Dugo godina bio je duhovnik sjemeništara u Sinju. Priredio je i posuvremenio neka starija izdanja (fra Petra Kneževića i fra Ivana Markovića). Bio je izvrstan propovjednik. Provodio je pobožan i uzoran redovnički i svećenički život, pa su ga osobito poštivali i vjernici i svećenici. Poslije smrti objavljena je njegova spomenica, a kasnije održan simpozij o njegovu životu i djelovanju te tiskan Zbornik s predavanjima s toga znanstvenog skupa.

Literatura:

FRA KARLO KOSOR-FRA MARIO STIPIĆ, *Apostoli Gospe Sinjske u godini jubileja (1687.-1987.)*, Sinj, 1987, 126.

Hrvatski franjevački biografski leksikon, Leksikografski zavod-VFZ, Zagreb, 2010, 591.

Dr. fra Stanko Petrov, hrvatski franjevac, jezikoslovac, književnik. Zbornik radova..., Hrvatsko slovo, Opuzen-Zagreb, 2012, 236.

Fra Gabrijel Jurišić

Došašće

U ovom vremenu prevladavaju iščekivanje, nada, budnost i čežnja. Budnost je otvorenost očiju i srca, duboka svjesnost i nutarnje sabranje. Kršćani u došašću bdiju, da prepoznaju Boga, koji dolazi. Zato smo i u našem Svetištu na prvu nedjelju došašća, 1. prosinca 2019., preko mise u 9 sati upalili smo prvu adventsku svijeću i tako započeli sveto vrijeme došašća. Tom prigodom djeca su izvela glazbeno-scenski igrokaz o adventskom vijencu.

Došašće ili advent je razdoblje u crkvenoj liturgijskoj godini, vrijeme pripreme za blagdan Božića. Ujedno je početak crkvene godine. Došašće počinje četiri nedjelje prije Božića. Najranije može početi 27. studenog, a najkasnije 3. prosinca. Završava 24. prosinca na Badnjak. U došašću, prevladava ljubičasta boja u liturgiji. Čitaju se prikladni tekstovi iz Biblije. Izrađuje se i stavlja na stol adventski vijenac s četiri svijeće. Simboliziraju četiri nedjelje došašća.

Mise zornice

Ne možemo doći do Božića ako nismo došašće proživjeli i oživjeli pravom pripravom. Početak došašća i paljenje prve svijeće na adventskom vijencu je prava prigoda da se preko ranojutarnjih misa pripravimo za veliki blagdan Božića. Tako smo i ove godine u ponedjeljak, 2. prosinca 2019., u našem Svetištu započeli sa slavljenjem misa zornica u 6 sati ujutro. Uz propovijed tu je i neizostavna jutarnja molitva iz časoslova, kao i pjevanje adventskih pjesama. Fenomen zornica proteklih je godina oduševio sinjane, pa ne čudi što svake godine bude sve više vjernika na misama zornicama. Već prvih dana crkve su bile pune, a kako i ne bi kada je molitva i sveta misa u ranu zoru najmilosniji početak dana.

U došašću iščekujemo dolazak, i to ne bilo koga, nego nama najvažnijeg i najdražeg gosta – Isusa Krista, Sina Božjega, našeg jedinog Spasitelja.

Crkva nas poziva da se pripremimo za susret s Isusom Kristom. Naše srce je kuća u koju Isus želi doći i tu se nastaniti. „Neka Krist po vjeri stanuje u vašim srcima“, poručuje nam sv. Pavao. Na pitanje kako ćemo najbolje dočekati Krista koji nam dolazi, odgovara nam Crkva u svojoj zornoj molitvi prve nedjelje došašća u kojoj molimo Boga da pravednim životom i dobrim djelima idemo u susret Kristu koji dolazi!

Zajednički susret krizmanika

U subotu, 7. prosinca 2019. održan je zajednički susret krizmanika župe Gospe Sinjske. Susret je započeo programom „Hrvatskog nadzemlja“ koje je na humorističan način, putem tri skeča: Sv. Petar i računi, Djevojko ustani i Zornice i dva filma u njihovoj produkciji: Isus i bogataš te Mi smo katolička Crkva, pokušalo mladima približiti problematiku s kojom se svakodnevno susrećemo. Humoristični dio bio je praćen i nagovorima Danijele Jurčević, koja je predstavila projekt

„Hrvatskog nadzemlja“ koji nastoji mladima na kreativan način ponuditi nešto pozitivno, podsjetiti ih na ljepotu dobra, poštenja i pravde, potaknuti ih da živeći te vrijednosti u svom životu mijenjaju naše društvo, a sve u duhu tradicionalnih vrijednosti Katoličke Crkve. Kroz svoje osobno iskustvo, Danijela je potaknula mlade da imaju snage svjedočiti svoju vjeru u svakodnevnici.

Izvedena „Diva Grabovčeva“

Ideja i pripreme

Čudni su puti Gospodnji,
al' u njih nemoj sumnjati,
pravda na kraju pobijedi,
istina uvijek nađe put,
i nikad nije uzalud... („Posljednja bitka“ Mario Vestić)

Još u Starom zavjetu susrećemo hrabre djevojke, majke i žene koje su spremne svoj život položiti za vjeru i domovinu. Sjetimo se samo hrabre *Judite* (Jdt 13, 1-20), ili *Majke Makabejke* (Mak II. 7, 1-42) koja hrabri svoje sinove da ustraju u vjeri otaca te da se ne obaziru na prijetnje bezbožnih silnika.

Sjetimo se u našoj hrvatskoj povijesti velikih žena poput *Mile Gojsalić* koja sačuva Poljica žrtvujući svoj život za slobodu Poljičke republike u borbi protiv osmanskih osvajača. Sjetimo se ličke heroine

Anere, iz Budakova *Ognjišta*, koja je putokaz svima onima koji žele sačuvati svoja vjekovna ognjišta da se na njima vatra života nikada ne ugasi. Takva je bila i hrabra djevojka *Diva Grabovčeva* koja nije htjela pristati na prijetnje i ucjene Tahirbega Kopčića iz Kupresa da pogazi svoju vjeru i uda se za muslimana. Radije je izabrala mučeničku smrt (+oko 1860.) te

je ušla ne samo u legendu, nego i u povijest i u dušu vjerničkoga puka.

Godinama su pobožni hodočasnici dolazili na njezin grob na Kedžari na Vran-planini, molili i svjedočili da su bili uslišani. U naše dane svake godine na prvu subotu mjeseca srpnja više tisuća hodočasnika na njezinu grobu moli, sudjeluje u sv. Misi i izvršava svoje zavjete. Prije stotinu godina dr. Ćiro Truhelka istražio je njezin grob i objavio knjigu „Djevojački grob“, a u naše dane fra Blago Karačić (Duvno-Kongora 1978.) napisao je dramu o Divinu mučeništvu.

Velikih i znamenitih žena lijepo se sjetiti, ali je daleko ljepše i znakovitije podsjetiti se na žrtve tih žena da to bude nadahnuće naraštajima koji žive i koji će živjeti na ovim prostorima.

Poneseni tom mišlju početkom 2019. na susretu u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju ravnatelj fra Blaž Toplak, gosp. Željko Viculin, voditelj Sinjskog pučkog kazališta i gosp. Dinko Franchini suglasili su se kako bi bilo dobro za Dan Gimnazije i Sjemeništa 8. prosinca 2019. upriličiti dramu *Diva Grabovčeva*. Tekst je umnožen i trebalo je izabrati glumce. Sva trojica bili su svjesni da treba angažirati glumce iz kazališta i učenike iz Franjevačke klasične gimnazije. Fra Blaž je naglasio da svakako treba angažirati Marka Duvnjaka, prof. u mirovini. Marko je u posljednjih nekoliko godina bio na raspolaganju i odigrao je izuzetno zapažene uloge koje su mu bile povjerene, npr. staroga grofa u *Krađi Marijina kipa*, Blažića u *Ognjištu*, kroničara u proslavi 180. godišnjice Franjevačke klasične gimnazije u Sinju. Tako je bilo i s ulogom Arslanage u *Divi Grabovčevoj*.

Put do uspješne izvedbe bio je dug i mukotrpan. Uloge su podijeljene i svaki glumac je dobio zadatak da do početka rujna svlada tekst. Budući da je ravnatelj s maturanatima bio na putovanju po Grčkoj, a zatim s fra Joškom Kodžomanom vodio do Plitvica njemačke gimnazijalce iz grada (Laufa u Njemačkoj)

„glumci“ su se okupili krajem rujna. Sve do početka prosinca pripremali su se ili u Gimnaziji, ili u Kazalištu. Uz probe gospodin Željko je cijelo vrijeme osmišljavao postav pozornice i svjetlosne efekte. Njegova žena Marija zajedno s gosp. Kažimirom Tomaševićem pratili su probe kao šaptači. Uz to se gosp. Marija Viculin pobrinula za šivanje kostima bez kojih bi izvođenje drame bilo nezamislivo. A desna su im ruka bili Tatjana i Nikša Katić.

Spremajući dramu svi su potajno priželjkivali da poput *Ognjišta* i *Divu* izvedu ne samo u Sinju, nego i u nekim drugim mjestima.

Praizvedba i najava gostovanja

Premijera je izvedena 8. XII. 2019. u ispunjenomu Gradskom kinu. Glumci su se potrudili da izvedba bude na najvećoj amaterskoj razini u svakom detalju, a oduševljena je publika dugim i ustrajnim pljeskom zahvalila za izvanredni doživljaj uprizorenja mučeničke smrti djevojke Dive.

Svim nazočnima ravnatelj fra Blaž Toplak je zahvalio se za njihovo povjerenje u glumačku družinu. Poimenice je zahvalio svakom glumcu kao i naratoru, guslaru Juri Babiću, koji je narodnim napjevom uz pomoć gusla otvarao vrata svakom novom uprizorenju na pozornici. Ravnatelj se osobito zahvalio gosp. Željku Viculinu i njegovoj ženi Mariji na njihovu požrtvovnom doprinosu, u svakom pogledu, za uspješnost praizvedbe *Dive Grabovčeve*. Ujedno je najavio svoj skori odlazak u mirovinu želeći da se nastavi suradnja Franjevačke gimnazije i Sinjskoga pučkog kazališta. Na kraju je fra Zoran Kutleša, provincijski vikar, u ime svoje i u ime provincijala dr. fra Marka Mrše, koji nije mogao nazočiti zbog preuzetih obveza, pozdravio okupljene s željom da se suradnja Sinjskog pučkog kazališta i Franjevačke klasične gimnazije i nadalje nastavi.

Poslije još jednoga dugotrajnog pljeska, sudionici uprizorenja i uzvanici krenuli su u veliko samostansko blagovalište. Tu su se pogostili i uz „čašicu razgovora ugodnoga“ i veselu pjesmu družili se do kasnih večernjih sati.

I u kinu i u druženju u samostanskom blagovalištu u više navrata sudionici su naglasili da bi bilo šteta da ostane na samo jednom uprizorenju *Dive Grabovčeve* za Dan Gimnazije i Sjemeništa. To je posebno istakao gosp. Željko, ravnatelj Kazališta, i naglasio da su i on i glumci spremni trajno surađivati s Franjevačkom klasičnom gimnazijom.

Božićni broj „Žarišta“ lista Franjevačke klasične gimnazije i Sjemeništa u Sinju, koji izlazi od 1973. godine, donijet će u sljedećem broju (2020.) opširan izvještaj u slici i riječi o proslavi „Dana Gimnazije i Sjemeništa“ i posebno o izvedbi drame „*Diva Grabovčeva*“, koja je oduševila sinjsku publiku.

Nije trebalo dugo čekati dobre vijesti i ostvarenje željenih planova, odnosno „otvaranje vrata gostovanjima“. U razdoblju od 25. siječnja pa sve do 8. ožujka

Sinjsko pučko kazalište i Franjevačka klasična gimnazija upriličili su gostovanja u sljedećim mjestima: 25. siječnja Posušje (BiH), 9. veljače Imotski, 15. veljače Zagreb, 7. ožujka Vitez i 8. ožujka Rama (BiH).

Podrobniji izvještaj s gostovanja donijet ćemo u Žarištima za dan gimnazije i sjemeništa 8. prosinca 2020.

Planirana i ugovorena nova gostovanja moralo se je odgoditi za neka bolja vremena, jer se je pojavio virus COVID 19.

Misa za zadušnica predsjednika Tuđmana

U povodu 20. obljetnice smrti dr. Franje Tuđmana, u utorak 10. prosinca 2019., u 18 sati slavljena je misa zadušnica za prvog hrvatskog predsjednika dr. Franju Tuđmana, kojom je predsjedao fra Ante Čovo, gvardijan.

U svojoj propovijedi sinjski gvardijan, govoreći o prvom predsjedniku između ostalog vjernicima je rekao kako Bog uvijek traži one dobre svoje pastire: „Za mene, a vjerujem i za vas, jedan od onih dobrih pastira u povijesti našeg naroda, ako ne i najveći je pokojni predsjednik dr. Franjo Tuđman.

Njega je Bog tražio i našao ga. Bog je pokucao na njegova vrata i on se odazvao. Bog mu je rekao da žrtvuje svoj život i on je svoj život žrtvovao zbog svoje ideje“,

istaknuo je fra Ante. Misno slavlje je animirao Mješoviti župni zbor, pod vodstvom fra Jure Župića i Jelene Mijić.

Karitativna akcija „Daruj Božić“

Upamti da u
Božjim očima
ništa nije maleno.
Sve što činiš čini
s ljubavlju.

i nedjelju 14. i 15. prosinca, u vremenu od 8 do 12 sati. Kupnjom bilo kojega artikla vjernici su pomogli u djelovanju ovih živih zajednica te dali svoj prilog za najpotrebnije župljane.

Hvala svim našim domaćicama koje su se donacijom kolača priključile karitativnoj akciji. Zahvaljujemo školama i članovima župnih zajednica koji su aktivno uključiti u akciju, kao i svim župljanima koji iz godine u godinu podržavaju naše karitativne akcije, osobito one koje organiziramo uoči Božića i Uskrsa.

Treća nedjelja došašća, tzv. Radosna nedjelja u liturgiji Crkve, posvećena je Caritasu. Tog dana na poseban način svoje misli i djela vjernici posvećuju potrebitima u obiteljima, u župnim zajednicama, u Domovini, u svijetu.

Ovim akcijama želimo korisnicima Caritasa pomoći i uljepšati im barem malo Božić.

Prikupljena sredstva (70 paketa) podijeljena su 16. i 17. prosinca 2019. korisnicima sinjskog Caritasa. Bila je ovo prigoda za druženje i razgovor, a sve kao priprema za Božić.

Tom prigodom naša župa Gospe Sinjske organizirala je karitativnu akciju „Daruj Božić“, koja je trajala od 9. do 15. prosinca 2019. god. U tom vremenu djeca su u školama i vrtićima skupljati osnovne namirnice (ulje, brašno, šećer...), a u samostan su vjernici svakodnevno mogli donirati potrepštine.

Djeca i mladi su u subotu, 7. prosinca, izrađivali božićne ukrase, a odrasli domaće kolače. Članovi OFS-a Sinj su kroz došašće izrađivali su adventske vijence i božićne aranžmane. Prodaja je organizirana u samostanskom klausturu i ispred crkve **u subotu**

Devetnica Božiću

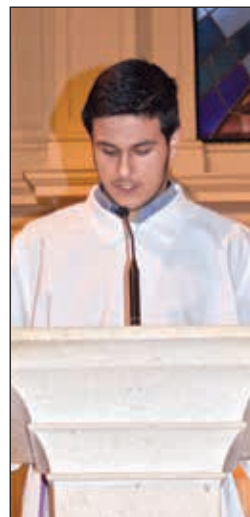
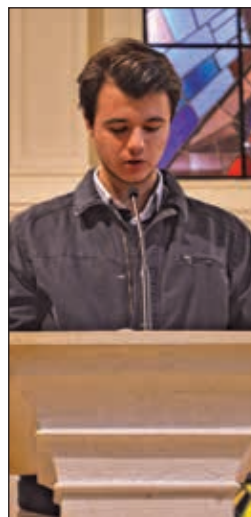
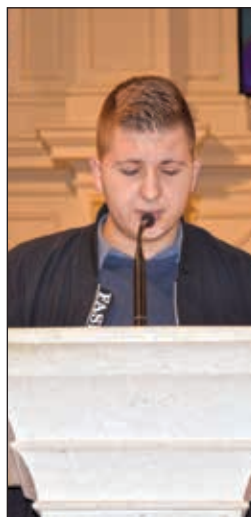
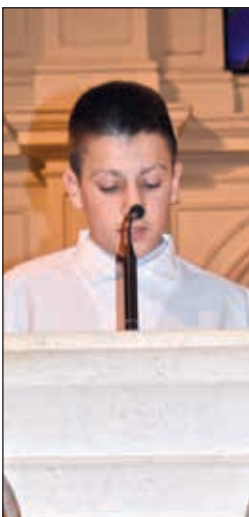
i prigoda da tijekom devet dana dublje promišljamo o otajstvu rođenja i dolasku Boga među ljude. Devetnicu su animirali sjemeništarci pod vodstvom fra Jure Župića.

Pozivnik s antifonom „Kralju koji će doći, Gospodinu, dođite poklonimo se“ daje posebnost ovoj *Večernjoj*. On se uvijek pjeva nakon uvoda te ga se ne može čuti u drugo doba liturgijske godine. Isto vrijedi i za antifone za *Veliča*, koje sa svojim raskošnim napjevima uistinu pripremaju srca i duše za blizu proslavu Gospodinovog rođenja.

Početak liturgijske godine, advent ili došaće, sadržava u sebi neizmjereno bogatstvo značenjâ i simbolike – u samoj riječi „advent“ otkriva se isprepletenost sadašnjosti i budućnosti. S jedne se strane spominjemo onoga što se već dogodilo: Kristovo rođenje u određenom povijesnom trenutku, koje ostaje trajno u povijesti, i iščekivanje onoga što ima doći – konačne pojave Gospodinove, njegov drugi dolazak na zemlju.

23. prosinca, u 18 sati, članovi samostana i vjernici neposredno pripremaju za Božić. To je ujedno

Zato se svake godine liturgijskim slavljem pjevane *Večernje* u Svetišću Gospe Sinjske od 15. do

Adventski koncert

Prvi dan devetnice Božiću, 15. prosinca 2019. u 19 sati, nakon večernje mise u crkvi Gospe Sinjske održan je adventski koncert na kojem su nastupali; **Zlatko Jelinčić** – stalni član ansambla Opere HNK-a u Zagrebu, **Edmund Andler Borić** i **Gorana Biondić**. Kao gosti na koncertu su nastupili **Božo Župić**, bas i **Branimir Norac**, klarinet. Na koncertu su izvedena slijedeća djela: Ave Maria (CH. Gounod), Ave Maria (G. Caccini), Ombra mai fu (G. F. Handel), Laudate dominum (W. A. Mozart), Ich folge dir (J. S. Bach), Gospod Bog (A. Dvorak), Agnus Dei (G. Biset), Lasca cho pianga (G. F. Handel), Cantique de Noel (A. Adam), Jesus bleibet... (J. S. Bach), Panis Angelicus (C. Frank) i Pie Jesu (A. L. Weber).

Duhovna obnova

Od četvrtka 19. prosinca do subote 21. prosinca 2019. u svetištu Gospe Sinjske održana je duhovna obnova kao priprema za slavlje Božića. Obnova je započela svetom misom kojom je predsjedao don Ivan Alojzije Terze, župnik na Kmanu u Splitu. Nakon svete mise slijedilo je klanjanje te nagovor. Svaku večer

obnove bila je i pjevana Večernja koju su predmolili sjemeništarci. Don Ivan je kroz obnovu želio vjernicima približiti značenje ovog vremena u kojem se nalazimo, s naglaskom kako je srce najbitnije u cijeloj pripremi. Potaknuo je vjernike da otvore svoje srce za dolazak Gospodinov, te na razmišljanje o istinskom značenju Božića.

Moglo se primjetiti na izrazima lica kako su shvatili da bit Božića nije u materijalnim stvarima nego u duhovnim. Zaključili su kako Isus traži samo jedno od nas, a to je naše srce.

Nadamo se da će barem neka od riječi voditelja obnove dotaknuti naša srca da se otvore za Spasiteljev dolazak.

Slavlje Božića

Love godine, ujedinjeni po rođenju Gospodinovu, cijela Župna zajednica Božić je dočekala kao prava velika župna obitelj. Polnoćkom za djecu u 20 sati predsjedao je fra Toni Šimunović, župni vikar, a misom polnoćkom u 24 sata župnik fra Perica Maslač. Danje mise na Božić slavile su se u: 7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati. Misna slavlja su animirali župni zborovi na čelu s fra Jurom i s. Jelenom.

Svećenici su vjernicima zaželjeli da ih prati mir, dobrota, ljubav i blagostanje, da budu oni koji se istinski oduševljavaju rođenjem Isusa. Jedino tako ima smisla slaviti Božić, jedino će tako Božić biti i ostati blagdan duše.

Zlatni pir

Stanka i Dragice Župić

kršćanski život i brak. Život ih nije mazio, ali su sva iskušenja nadvladali pouzdajući se u Božju pomoć te su ostali vjerni Bogu, Crkvi i svome hrvatskom narodu. Bog ih je obdario s četvero djece, i to dva sina i dvije kćeri, koji su sretno i blagoslovljeno zasnovali svoje obitelji. Stanko i Dragica imaju 9 unučadi i dvoje prau-nučadi. Time su ostvarili Božju zadaću da svoju djecu odgoje u školi evanđelja. Stanko već preko 65 godina pjeva u župnom zboru kao i dvojica sinova, pa je slavlje animirao župni zbor.

Čestitajući slavljenicima želimo im dobro zdravlje, puno sretnih dana te Božji blagoslov.

U subotu, 28. prosinca 2019., u crkvi Gospe Sinjske u Sinju, proslavili su 50. obljetnicu svoga kršćanskoga braka Stanko i Dragica r. Bikić. Stanko i Dragica vjenčali su se 28. prosinca 1969. pred oltarom Gospe Sinjske. Vjenčao ih je tadašnji župnik fra Ivan Abrus. Ono što su obećali tada Bogu i jedno drugome prije 50 godina sada su to obnovili. Uvijek su bili vjerni Bogu, Crkvi, svojoj obitelji i svome hrvatskome narodu, u dobru i zlu, u zdravlju i bolesti, prije u mladosti, a sada u starosti. Sve vrijeme živjeli su u ljubavi, slozi, radosti i molitvi. Nedjeljna misa i svakodnevna molitva resila je njihovu obiteljsku molitvu.

Okruženi svojom djecom, unucima i rodbinom tiho i molitveno započeli su slavlje svetom misom kojom je predsjedao fra Perica Maslač uz koncelebraciju fra Ante Čove i fra Tonija Šimunovića.

Fra Perica je u homiliji uputio prigodnu riječ salvljenicima u kojoj je naglasio njihov uzoran

Božićni koncert Brodosplita

U nedjelju, 29. prosinca 2019. u crkvi Gospe Sinjske božićni koncert održao je jedan od najcjenjenijih zborova u Hrvatskoj – Gradski zbor Brodosplit s izvedbama tradicionalnih hrvatskih božićnih pjesama, ali isto tako i onih na latinskom jeziku te suvremenih skladbi na engleskom. Zborom je ravnao njegov voditelj mo. Vlado Sunko, profesor na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu. Zbor je oduševio svojom profesionalnošću i sposobnošću kojom je približio otajstvo Božića, onako kako se ono posebno osjeti u našoj domovini.

Sve je okupljene pozdravio gvardijan i upravitelj Svetišta fra Ante Čovo.

Pod ravnanjem maestra Vlade Sunka, program je počeo napjevom iz 17. stoljeća *Adeste fideles* a završen uz pjesmu „U sve vrime godišta“. Izvedeni su tradicionalni hrvatski napjevi domaće i strane zbarske literature, među kojima: Šime Marovića – O dobri naši pastiri i Rodil se je Isus, pučki napjev Murtera – Preveliku radost navješćujem vami, te, Dobra večer Bog da – Ljube Stipišića Delmate i pjesmu *Tiha noć* F. Grubera u aranžmanu maestra Sunka.

Tombola za dječji zbor

O bičaj je u našoj župi da se pri kraju godine održi tombola za članove dječjeg zbora kao svojevrsna nagrada za njihov doprinos župnoj zajednici u animiranju nedjeljnih misnih slavlja za djecu u 9 sati, prvih pričesti i drugih prigoda. Zato je u ponedjeljak, 30. prosinca 2019. održana je tombola za članove dječjeg zbora. Tombolu su vodili s. Jelena i fra Jure uz pomoć malo starijih zborasica. Svima koji su osvojili prigodne nagrade čestitamo.

Tombola za ministrante

Već tradicionalno nakon Božića a prije početka nastave ministranti župe Gospe Sinjske okupljaju se u samostanu na zajedničku igru tombole. Tombola se organizira kao zajedničko druženje ministranata iz Sinja i svih filijalnih zajednica te kao zahvala za njihovo služenje oko oltara Gospodnjega nedjeljom i blagdanima.

Tako smo u subotu, 25. siječnja 2020. u 14 sati, u našem samostanu imali tombolu s našim ministrantima. Tombola je počela molitvom, kao što i priliči na svakom početku svega što radimo! Nakon molitve uslijedilo je poklapanje izvučenih brojeva na podijeljenim karticama, u želji da se osvoji barem jedna, od mnoštva nagrada! Netko je imao više sreće, netko manje, kao i u svemu! Radosno druženje uz slastice i igru trajalo je dva puna sata. Hvala svim

ministrantima, na njihovom radosnom služenju oko Gospodinova oltara.

Svi koji žele postati ministranti, mogu se javiti! Redoviti ministrantski susreti su subotom u 9.30 sati.

Baka Pava proslavila stoti rođendan

Tiho i skromno kako je uvijek i živjela uz svoje najbliže proslavila je svoj stoti rođendan Pava Majić Zec. Pava je rođena 28. siječnja 1920.

u obitelji Duje Balajića i Ane r. Abram Vuletić, kao najstarije od 11 djece (dva brata i devet sestara). Tri rođene sestre su časne franjevke od kojih je danas još jedna živa te dvije udane sestre. Pava se 24. veljače 1946. udala za Mirka Majića Zeca s kojim je u kršćanskom braku rodila i odgojila četvero djece, od kojih danas ima sedmero unučadi i troje praunučadi. Pava je još uvijek za svoje godine dobrog zdravlja, pomalo prošeta te Bogu zahvaljuje za godine koje joj je dao. U životu je kako je sama izjavila radila je sve težačke poslove i muške i ženske osim košnje. Bila je uvijek

dobra i u ručnim radovima, posebno u pletenju. Molitva i misa na radiju su joj pod stare dane jedini hobi. Za svoj stoti rođendan dobila je blagoslov i čestitku od pape Franje.

Hvala ti, Bože, za naše stare bake koje za nas mole, poste i Bogu nas preporučuju. Nagradi ih svojim blagoslovom i zdravljem za ono što su pretrpjele za nas, što su se brinule i teški životni teret nosile. I tko zna koliko suza isplakale. Primi njihove molitve i brige, a nama daj da im uvijek budemo zahvalni, poslušni i spremni pomoći u svakom trenutku u njihovoj starosti i nemoći.

Dan centra „Juraj Bonači“

Jutro u Sinju, na blagdan Don Bosca, 31. siječnja 2020., započelo je radosnim druženjem s učenicima, njihovim roditeljima i djelatnicima centra Juraj Bonači - Sinj. Zaštitnik Centra je sveti don Ivan Bosco pa je dolično da svetom misom proslavimo njegov blagdan i dan centra „Juraj Bonači“. Svetom misom u 10 sati je predsjedao fra Perica, župnik, uz koncelebraciju fra Ante Čove, gvardijana, a pjevanje su animirali sami učenici Centra. Predivno je bilo čuti djecu koja punim glasom slave

Gospodina. Ali emotivno je bilo vidjeti radost štitenika koji su čitanjem i ministriranjem aktivno sudjelovali u misnom slavlju iskazujući radost i zajedništvo. Nakon mise uslijedila je zajedničko druženje u samostanu. Učenici iz centa Juraj Bonači pohađaju i vjeronauk u sklopu škole koji im redovito četvrtkom održava fra Perica.

Zajedničko slavlje zaštitnika centra „Juraj Bonači“ u Sinju uvijek je prilika da preispitamo svoj život i svoje poslanje i da posvijestimo živu prisutnost don Bosca danas među nama posebno među onim najpotrebnijima naše ljubavi i pažnje.

Proslava Stepinčeva

Ove godine obilježava se 60. obljetnica od smrti bl. Alojzija Stepinca, a Crkva u Hrvata slavi njegov 22. spomendan, odnosno 22. godine je prošlo otkada je Alojzije Stepinac proglašen blaženim. Kao i proteklih godina tako i ove godine u našem Svetištu posebno je obilježen Stepinčev spomendan, u ponedjeljak 10. veljače 2020. godine. Misnim slavljem u 18 sati predsjedao je fra Antonio Mravak, župni vikar i doprefekt, a

uz njega je bilo još devet svećenika koncelebranata. Uz velik broj vjernika koji su ispunili crkvu, poseban obol svečanosti dao je zbor Župe i Svetišta, koji su svojim pjevanjem uzveličali Kardinalov spomendan. Predsjedatelj misnog slavlja fra Antonio u svojoj propovijedi govorio je o liku i djelu Alojzija Stepinca. Posebno je istaknuo kako nam je Blaženik velik primjer u dvjema zapovijedima: ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu. Te dvije zapovijedi

izvršavao je do kraja svoga života u teškim vremenima totalitarnih režima. Da vrijedi biti Božji do kraja primejr nam je upravo čovjek iz našeg naroda i čovjek iz ne tako davnih vremena – blaženi Alojzije Stepinac.

Održan zaručnički tečaj

Zaručnički tečaj je prije svega „crkvena priprava na crkveni brak”, namijenjena onima koji su članovi Crkve, dakle vjernici, koji žele sklopiti sakrament kršćanske ženidbe. Stoga u toj pripravi sudjeluju oni koji će o bračnoj i obiteljskoj tematici govoriti u ime Crkve, u skladu s crkvenim naukom i na temelju svojeg osobnog kršćanskog, vjerničkog iskustva. Zaručnički tečaj održava se četiri dana u trajanju po dva sata. Bračnoj i obiteljskoj tematici pristupa se interdisciplinarno i nastoji se je obuhvatiti i izložiti s različitih aspekata: biblijsko-teološkog, medicinskog, psihološko-pedagoškog, duhovnog te svjedočenjem bračnih parova

koji tu stvarnost u svjetlu vjere nastoje živjeti već određeni broj godina. Prvi tečaj priprave za brak u našem Svetišću je održan od 21. do 24. veljače 2020. na kojem je sudjelovalo 76 parova. Na drugom zaručničkom tečaju, od 19. do 22. lipnja 2020. sudjelovalo je 60 parova.

Ova priprava je zaista samo prilika da mladi uđu u brak s određenim spoznajama, s određenom sviješću, i s velikim pouzdanjem da (i) njihov brak može uspjeti! Stoga je za očekivati da ova i ovakva priprava za brak bude shvaćena kao ozbiljna stvar, a ne tek jedna formalnost koju zaručnici prije ženidbe moraju „obaviti” kao nekakav uvjet.

„Korizmeni hoću“

Korizma nam svake godine daje jedinstvenu priliku da dublje razmišljamo o smislu i vrijednosti svojega kršćanskog života. Tijekom tog vremena poziva nas da uz molitvu

i duhovnu obnovu budemo milosrdniji prema drugima, čineći konkretna djela ljubavi i dijeleći svoja dobra s potrebnima. Ulazeći u sveto korizmeno vrijeme i ove godine djeca iz Dječjeg zbora u nedjelju 23. veljače 2020. izvela su prigodni igrokaz „Korizmeni hoću“ kao pripravu za dolazeće vrijeme posta, pokore i dobrih djela. Djeca su sve prisutne potakla na iskazivanje djelotvorne ljubavi koja nas podsjeća na važnost prepoznavanja potreba naših bližnjih, kao i pomoć onima koji nas trebaju.

Predstavljanje kandidata za krizmu

U nedjelju, 23. veljače 2020., za vrijeme župne mise u 10 sati, župnoj zajednici su predstavljeni kandidati za sakrament potvrde koji župne kateheze pohađaju u Sinju. Kandidati su na svetoj misi čitali čitanja, molitve vjernika, pjevali, ministrirali te prinosili darove na oltar. Nakon homilije slijedilo je službeno primanje u kandidaturu te ispovijest vjere. Mladići i djevojke su obećali da će živjeti i produbiti vjeru u kojoj su kršteni čime žele dati pravi smisao svom životu te pronaći nadu na kojoj će temeljiti svoj budući život.

Jedan od uvjeta primanja potvrde, prema Direktoriju HBK za pastoral sakramenata, je pohađanje **župne kateheze** (vjeronauka) najmanje dvije godine, a preduvjet je i pohađanje **školskoga vjeronauka**. Priprava za potvrdu treba ići za tim da kršćane dovede do tješnjeg sjedinjenja s Kristom, do življe prisnosti s Duhom Svetim, s njegovim djelom, darovima i pozivima, kako bi bolje mogli preuzeti apostolske odgovornosti kršćanskog života. Zato će kateheza o potvrdi težiti za tim da u potvrđenika probudi smisao pripadnosti Crkvi Isusa Krista, i to kako sveopćoj Crkvi tako i župnoj zajednici.

Pepelnica

Čista srijeda-Pepelnica, 26. veljače 2020. u sinjskoj, kao i u filijalnim crkvama proslavljena je vrlo dostojanstveno, kako i dolikuje ovom svetom danu na početku korizme.

Svete mise su se slavile u 7, 8, 9 i 18 sati. Prije misa svećenici su ispovijedali vjernike, koji su ovu korizmu htjeli započeti čista srca i duše uz svoje osobne korizmene odluke.

Vjernici za vrijeme svetih misa pristupaju pepeljenju uz korizmene pjesme. Svećenici u propovijedi pozivaju vjernike na obraćenje i životnu inventuru, da u korizmi uoče svoje mane i nedostatke, da vježbaju svoj karakter, da znaju reći samima sebi, ovo hoću, a ovo neću, te da se tako poprave i iz korizme iziđu bolji i zadovoljniji, kako bi nam onda svima Uskrs bio draži i radosniji. Vjernici su pozvani na korizmenu pokoru,

post, molitvu i djela ljubavi, te redovitu sv. misu kako nedjeljama, tako i radnim danima, a poseban poziv upućuje vjernicima na uobičajenu pobožnost križnoga puta svakim korizmenim petkom u 17,15 sati u crkvi Gospe Sinjske, gdje na kraju pobožnosti bude slavljena i sv. misa. Korizma u Sinju započela je poticajno uz dobar odaziv župljana, pa se nadamo i dobrim duhovnim plodovima na kraju korizme.

Križni put za djecu

Na Isusovom križnom putu nije bilo djece. Negdje su ih odrasli sakrili da ne vide strahotu koju su Mu činili. Ali Isus nije zaboravio djecu i djeca ne smiju zaboraviti Isusa! Isus je govorio: „Pustite malene k meni!“. Stoga smo u našem Svetišću kroz prva tri korizmena petka u 13 sati obavljali pobožnost Križnog puta namijenjenog djeci koje su moderirali vjeroučitelji zajedno s vjeronaučnom djecom župe, želeći predočiti što je Isus sve pretrpio za sve ljude i za djecu da nam otvori vrata vječne domovine. Prvi korizmeni petak članovi dječjeg zbora su čitali molitve i razmatranja promatrana kroz četrnaest

postaja Isusovog križnog puta, drugi ministranti a treći djeca iz osnovne škole Marko Marulić. Kroz postaje zahvalili su za svoje roditelje, za prijatelje koju su im spremni pomoći, a naučili su kako moraju ustati iz svoje pogreške i vratiti povjerenje u sebe i u bližnje, čuvati dostojanstvo svojih prijatelja, te kako se po Isusovom uzoru prihvaća, odriče, prašta i voli unatoč svemu!

Na kraju križnog puta uslijedio je zaključak da su djeca zapravo tek na početku svojeg životnog puta, uz nadu da će znati prepoznati i prihvatiti svoje križeve koje trebaju nositi svaki dan i da će ih Isus voditi na njihovom križnom putu ako se oslone na njega.

Križni put

Love godine započeli smo dostojno korizmu u Sinju s uobičajenim križnim putem za djecu u 13 sati, za sve župljane u 17.15 i za mlade prema Gradu u 20 sati, kao i u svim filijalnim zajednicama: Čitluku/

Jasenskom u 16.30, Brnazama, Karakašici, Glavicama u 17 sati, te u Lučanima u 17.30 sati. Tako da svakoga korizmenog petka molimo osam križnih putova. Prvoga petka u korizmi, 28. veljače 2020., a tako i svakoga petka ubuduće,

u 17,15 sati vjerni puk sinjske župe, redovito obavlja pobožnost križnog puta sa sv. misom u crkvi Gospe Sinjske. Ovogodišnji korizmeni propovjednik je fra Ivan Režić, magistar bogoslova u Splitu.

Posebnost u našoj župnoj zajednici je i križni put za djecu svakog korizmenog petka u 13 sati. Taj križni put predmole djeca: članovi dječjeg zbora, ministranti te učenici osnovnih škola Marka Marulića, Ivana Lovrića i Fra Pavla Vučkovića. Djeca također nose križeve od postaje do postaje. Kod svake postaje križnoga puta djeca predmole uvodnu molitvu, a svećenik završnu, zatim pjevači nastavljali pjesmom i tako svih 14 postaja.

Vjernici su se i ove korizme odazvali u vrlo velikom broju, na križni put prema Gradu, kroz korizmene petke u 20 sati, pa je tako lijepo bilo pogledati kako se procesija dostojanstveno kreće u pobožnom hodu, u molitvi i pjesmi, od postaje do postaje križnog puta.

Križni put Sinjani uvijek dožive kao jedno pobožno pokorničko hodočašće, pri čemu odmire i dušu i tijelo i zato je križni put uvijek dobro posjećen i doživljen.

Fratri u molitvi

Suočeni sa širenjem zarazne bolesti koju je uzrokovao novi koronavirus (SARS-CoV-2) u svijetu, Europi i u našoj Domovini svi se polako prilagođavamo novom načinu života i djelovanja. Stoga nam valja i naše crkveno djelovanje, koliko je to moguće, prilagoditi novonastaloj situaciji. Ovih dana i mi članovi samostana Gospe Sinjske u Sinju slušamo upute mjerodavnih službi iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Županijskog stožera civilne zaštite kao i naših biskupa. Dok se duhom vjere i pouzdanja molimo Bogu i utječemo zaštititi Gospe Sinjske da nas štite od ove pandemije, svaki dan na njezinu oltaru slavimo svetu misu te imamo klanjanje pred Presvetim da nam Gospodin svima pritekne u pomoć. U našim molitvama su svi naši župljani, svi štovatelji Gospe Sinjske, bolesni, medicinsko osoblje, svi koji služe dobrobiti

našega zdravlja i pomažu ugrožene, stari i bolesni, svima izražavamo osobitu podršku i zahvalnost. Braćo i sestre, sve vas potičemo da u ovom vremenu ponovno oživimo kućnu Crkvu, obiteljsku Crkvu. Svjesni smo i dobro to osjećamo da su nam osobna i obiteljska molitva zanemarene. Evo prilike da obitelj ponovno postane Crkva. U obitelji su sadržani svi bitni elementi Crkve osim sakramenata: zajedništvo, ljubav, molitva, praštanje, darivanje, solidarnost, svjedočanstvo... Pogledajte izravni prijenos euharistijskog slavlja i duhovno se pričestite unutar obiteljskoga zajedništva. Dok ne možemo primati sakramentalnu pričest, evo nam prigode da ojačamo svoju čežnju za Isusom u duhovnoj pričesti i duhovnom sjedinjenju s Njim. Obratimo se Bogu, zamolimo ga za pomoć, a onda razgovarajmo s članovima obitelji, predložimo im

da zajednički pronademo prigodno vrijeme i oblikujemo obiteljsku molitvu. Proći će ovo vrijeme neposredne opasnosti, ali bi bila prava šteta da mi iz ovog vremena izađemo prazni, kratkog sjećanja i bez pouke za budućnost. Već se sada radujemo našim budućim euharistijskim slavljinama na kojima ćemo se okupljati obnovljena duha i obnovljena zajedništva. Radujemo se kad ćemo vas sve opet vidjeti žive, zdrave, ojačane, pune čežnje i radosti za slavlje i gozbu za zajedničkim stolom s našim Uskrslim! Ostanimo i dalje ponizni i odgovorni, ali hrabri i puni pouzdanja da naš Bog vodi sve! Dragi župljani, zazivamo na vas Božji blagoslov i zaštitu! Mi franjevci ostajemo u molitvi i svakodnevnim misnim slavljinama zajedno s vama i molimo za vas i vaše obitelji.

Vaši franjevci!

Molitva za pogođene u vrijeme pandemije

Molimo za sve one koji pate od posljedica sadašnje pandemije, da Bog i Gospodin naš udijeli zdravlje bolesnima, snagu zdravstvenom osoblju, utjehu obiteljima koje pate, a preminulima puninu otkupljenja. Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu...

Cvjetnica

Cvjetnica u Sinju, 5. travnja 2020. osvanula je oblačna i vjetrovita, ali ipak ugodna i lijepa, tako da su se obredi i sv. Misa mogli lijepo obaviti. Slavlje je bilo bez vjernika, jer su u ovoj općoj pandemiji, ozbiljno shvatili upute i crkvenih Institucija i civilnih Stožera, o čemu mogu stalno čitati i na našem župnom portalu i na ostalim portalima i u medijima.

Obredi Cvjetnice obavljani su onako kako to u ovakvim situacijama propisuju posebni crkveni zakoni. Ujutro u 8 sati o. župnik je blagoslovio maslinove grančice koje su vjernici mogli uzeti ispred crkve.

Kako je prijenos sv. Mise i obreda Cvjetnice išao preko facebook stranice Gospe Sinjske, fra Antonio Mravak, predsjedatelj slavlja je na početku najavio što danas slavimo i pozdravio sve

vjernike koji u svojim obiteljima uživo prate ovu sv. Misu i sudjeluju u njoj.

Poslije je pročitana Muka Isusova po Mateju s ulogama. Nakon pročitane Muke fra Antonio je održao propovijed s pozitivnim

primjerima kako se možemo i u ovoj kušnji posvetiti više Bogu, molitvi, obitelji i bližnjima.

Bogu hvala na ovako jednom lijepom, posebnom i pobožnom danu Cvjetnice na početku Velikog tjedna u Sinju.

Slavlje Vazmenog trodnevlja i Vazma

uskrsnuća. Taj dan slavi se i kao ustanovljenje sakramenta svećeničkog reda na temelju Isusova pranja nogu apostolima kao iskaza služenja i ljubavi. Misnim slavljem u četvrtak, 9. travnja u crkvi Gospe Sinjske predsjedao je fra Ante Čovo, gvardijan.

Veliki petak i ove je godine u Sinju bio dostojno obilježen u župnoj crkvi Gospe Sinjske iako smo se nalazili u posebnim okolnostima pandemije koronavirusa.

U 19 sati župni vikar fra Toni Šimunović, koji je vodio obrede izišao je iz sakristije na glavni oltar iskazavši mu poštovanje prostracijom ispred oltara, po starom kršćanskom običaju. Nakon toga je ustao, izmolio molitvu, pozdravio sve nazočne i sve koji prate svete obrede iz crkve na internetu preko portala. Zatim su slijedili

Vazmeno trodnevlje i slavlje Gospodnjeg uskrsnuća, ove smo 2020. godine zbog posebnih okolnosti virusa proslavili na novi način, drugačiji od dosadašnjih. Kao vjernicima nedostajala su nam zajednička svakodnevna i nedjeljna misna slavlja, posebno zajednička slavlja Posljednje večere te muke, smrti i uskrsnuća Gospodnjega. Ove nas novonastale okolnosti nisu spriječile da u našim crkvama i obiteljima proslavimo ove svete dane. Kroz Vazmeno trodnevlje u našoj crkvi svako jutro imaju jutarnju molitvu i službu čitanja u 7.30, a obrede u 19 sati.

Na Veliki četvrtak Crkva se spominje ustanovljenja euharistije na Kristovoj Posljednjoj večeri. Time je želio trajno ostati s nama pod posvećenim prilikama

kruha i vina. Crkva svakodnevno obnavlja Kristov prinos misnim slavljem koje je nekrvna Kristova žrtva, spomen njegove smrti i

obredi Velikoga petka koji se sastoji od tri dijela: Službe riječi, Klanjanja križu i Svete pričesti. Vazmeno bdjenje, 11. travnja u 19 sati, predvodio je sinjski župnik fra Perica. Večerašnji se obredi dijele, naglasio je, u četiri dijela: Služba svjetla, Služba riječi, Krsna služba i Euharistijska služba, ali se večeras po preporuci

Crkve ispušta: blagoslov krsnog zdenca, ostalo ostaje uobičajeno. Svećenici su kao i svaki dan imali misna čitanja i molitvu vjernika, a fra Jure i s. Jelena su predvodili liturgijsko pjevanje. Na kraju slavlja župnik je u svoje ime, u ime svih čestitara, župljana i prijatelja iz Domovine i svijeta svim nazočnima i onima koji su

nas pratili preko interneta zaželio: Sretan Uskrs! Na dan Uskrsa euharistijsko slavlje smo imali u 11.30 sati.

Vjernici su sva događanja iz crkve mogli pratiti preko Hit radija i facebooka. *Hit radio* je prenosio obrede Trodnevlja, a *facebook stranica Gospa Sinjska* i molitve svakog jutra te slavlje Uskrsa.

Nedjelja Dobrog Pastira

Na četvrtu vazmenu nedjelju, 3. svibnja 2020. slavimo *Nedjelju Dobrog Pastira* – 57. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja. Toga dana, kako je najavljeno, ponovno smo s vjernicima mogli slaviti svetu misu u našim crkvama i zahvaliti Gospodinu što nas je očuvao od veće zaraze koronavirusom te uz propisane mjere opreza moliti za duhovna zvanja.

Obradovala nas je sve obavijest naših biskupa Hrvatske biskupske konferencije o postupnom

ublažavanju mjera ograničavanja vjerskih okupljanja u vrijeme epidemije COVID-19. Zato nas neizmjereno raduje ovaj trenutak u kojem ponovno možemo, doduše razborito i oprezno, pozvati vjernike da nam se sada i fizički pridruže u tom „sakramentu pobožnosti, znaku jedinstva, vezu ljubavi, vazmenoj gozbi, na kojoj se Krist blaguje, duša se napunja milosti i daje nam se залог buduće slave“ (KKC, br. 1323).

Iz poruke pape Franje za 57. svjetski dan molitve za zvanja

Predragi, posebno na ovaj dan, ali i u redovnom pastoralnom djelovanju naših zajednica, želim da Crkva nastavi promicati zvanja pomažući svakom pojedinom vjerniku da uzmgone u vlastitome srcu sa zahvalnošću otkriti poziv koji mu Bog upućuje, smoći hrabrosti reći “da” Bogu, nadvladati sav napor vjerom u Krista i, na kraju, svoj život učiniti pjesmom hvale za Boga, za braću i sestre i za čitav svijet. Neka nas Djeвица Marija prati i zagovara.

Spasovo uz crkvu sv. Spasa na izvoru Cetine

Propovijed fra Blaža Toplaka, 23. svibnja 2020.

Stara legenda pripovijeda kako, okupljeni oko vatre, jedne hladne zimske večeri, u Bijeloj Hrvatskoj, današnjoj južnoj Poljskoj, braća: Kluk, Lobel, Muhlo, Kosenc, Hrvat i dvije sestre Tuga i Buga, iz usta trgovca iz Salone upijaju svaku riječ o ljepoti zemlje dolje, daleko, na toplome jugu, uz veliko i plavo more. Od te večeri srce ih je vuklo k Jadranu, tamo dolje, bliže Rimu, bliže Spasu. Magla, hladnoća, blato i riječi čovjeka iz Salone pokrenu k jugu braću i sestre, narod Hrvata. Pregaziše Alpe, Dravu, Savu, Liku i Velebit... Za trenutak im zasta u grlu glas, a onda oduševljeni kliknuše: «*Voda! Velika i plava! Tu je snaga i slava naša!*»

Sretni zahvaljuju svojim bogovima: Perunu, Svevidu, Morani, Vesni i Ladi za divne krajeve nove. Ali blizina Rima, samostana i kršćanska sredina potaknu

glasnike Božje da doseljeni narod spozna *Istinu pravu*. I razmišljahu ovako: Bozi naši, tek smrtni su kao i mi. Ima jedan veći i moćniji koji je umro za nas. On uskrsnu od mrtvih te navijek živi i vlada. Ime mu je *Isus!* A majka njegova *Marija*, dušom i tijelom uznesena na nebo, uzvišenija je od Vesne, Morane, Lade i svih božica naših.

To tražismo mi! To je naš put! Isus i Marija nas iz poganstva, iz sjevernih hladnih i gladnih krajeva, dovedoše u ovu zemlju ravnica, mora i sunca. Zemlju koju danas, mi njihovi potomci, ponosno nazivamo *zemljom hrvatskom*.

I osvanu stoljeće deveto. Imena hrvatskoga župana i njegove majke bijahu uklesana u tvrdi kamen i ugrađena u ovu crkvu koju mi sad ovdje gledamo. Evo kako glasi taj zapis: “*GASTICA*

POD SVOJOM ZASTAVOM

*Ja sam uvijek ostao onaj svoj ja,
Stopostotno barem, ako ne više,
himna se moja pjeva i sunce moje nezasjenjeno sja,
i kad sijeva i kad grmi i kad lijevaju kiše.
Mnogima sam se zbog toga zamjerio
Ali sebi i svojim idealima nikada ne.
Na tvrdu i oštru stijenu se namjerio
Onaj koji htjede dirnuti mi u sne.
Ništa nisam izgubio jer sebe nisam izgubio.
Pljačkali su mi predsoblja ne mogavši otključati
glavni stan.*

*Pa da me je netko lišio mene ne bi me ubio.
To bi bio tek moj pravi rođendan.
Ja sam uvijek ostao onaj svoj ja.*

HUPPANUS...ET ANIME MEE ET MATRIS MEE
NOMINE NEMIRA ET FILIIS MEIS NOMINE...
*Gastika, župan, ...za dušu svoju i majke svoje ime-
nom Nemire i svojih sinova imenom...“*, a na dru-
gom kamenu urezana je i sačuvana je samo jedna
riječ: „*Salvator - Spas - Spasitelj.*“

Koje stoljeće po doseljenju ovaj izvor Cetine odiše
katoličkom vjerom i snagom uskrsloga Spasitelja
o čemu svjedoče i ovi ostaci starohrvatske crkve i
groblje koje je opasuje.

Djela apostolska koja smo čuli svjedoče kako Isus
poslije uskrsnuća apostolima kaže da je Ivan krstio
vodom, a da će oni biti kršteni Duhom Svetim.
Današnje evanđelje upotpunjuje te riječi kada Isus
prije povratka svome Ocu kaže: „*Dana mi je sva
vlast na nebu i na zemlji. Pođite i učinite mojim
učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i
Duha Svetoga i učeci ih sve što sam vam zapovjedio.*“

Apostoli, a i svi nasljedovateli Isusa, počevši od na-
ših djedova i pradjedova, uspijevali su i opstali jer su
svoju budućnost, uza sve svoje sposobnosti i talente
kojima ih je Bog obdario, potpuno su ugrađivali u
taj novi dom, Crkvu Božju koja je bila *nazidana na
kamen ugaoni, na Isusa Krista.*

Kršćani, Kristovi sljedbenici, od samog početka ima-
li su i imaju svoj znak, Krista uskrsloga, Spasitelja
i Otkupitelje ljudskog roda. U vremenima prvih
stoljeća dolaska na ove prostore naši su stari shvatili
da trebaju biti čvrsti i postojani poput ovog krša,
poput kamena živca, prema svakome tko se usudi
dirati u te naše vjekovne svetinje, krst časni i slo-
bodu zlatnu, zalog naše opstojnosti i budućnosti.
Nadasve pitomi i blagi poput polja što se stere pred
nama prema svakome tko želi s nama dijeliti ljepotu
vjere i baštine naše.

Ono što je generacije nosilo i snažilo od stoljeća
sedmog na ovom prostoru mora biti i naša snaga
kao što pjeva hrvatski pjesnik Juraj Jurjević u pjesmi:

Cijeli naš život do sada a i nadalje ostaje u traženju
osobne sreće i uspjeha. Čovjek je nemiran u svom
traženju i kad nešto ostvari sto mu novih želja iz srca
klija, kako pjeva hrvatski pjesnik Petar Preradović.
Problem mira i sreće nikada nije bio tako tražen i
žuden kao u današnje vrijeme. I koliko god čovjek
ulagao truda do željenog cilja, teško može sam,
ili jedino uz pomoć drugog čovjeka. I upravo u
svim našim traženjima i lutanjima stoji pred nama
uskrsli Krist kao znak Boga velikoga i poziva nas
da mir, uspjeh i sreću u svomu životu gradimo za-
jedno s njim, u prvom redu ostajući vjerni Božjim
načelima: «*Ljubiti Boga iznad svega a bližnjega kao
samoga sebe.*»

Ako se na tom putu traži od nas žrtva onda naš i moj
kršćanski «JA» mora ostati vjeran i postojan prema
Bogu i svom narodu.

Na krštenju smo obilježeni znakom vode i Duha
Božjega. Crkva nas danas, na ovom izvoru rijeke
Cetine, poziva da ta voda dobrote nikada ne pre-
sahne. Čelo nam je obilježeno krizmanim uljem
Duha Svetoga da to ulje nikada ne presuši, nego
svagda i svugdje ostane trajni znak pred svakim i
u svakoj prilici.

Krist upozorava učenike i ostale sunarodnjake da
se samo od uspomena na “Sinajski savez” ne može
živjeti. Mi bismo danas rekli da je tradicija je lijepa.
Tradicija vjernosti Bogu i narodu ovoga Vrličkog
kraja i čovjeka svakako je veličanstvena. Ali se samo
od toga ne može živjeti, a pogotovo još manje samo
na tome budućnost graditi. Boga treba prihvatiti
u vremenu i prostoru. Bogu treba dati prvo mje-
sto u svome životu. Stoga nas u ovom vremenu
Crkva po tko znak koji put moli, kumi i zaklinje:
„Mladosti, muževi i žene, starci sa svom djecom

zajedno, ostanite uvijek sa svojim JA stopostotno uza svoga Boga i Spasitelja!“

Kad sijeva, kad grmi, kad nije jednostavno sklopiti ruke i moliti se Bogu, kad nije lako oprostiti, kad nije zgodno reći „Hvaljen Isus“, tada neka tvoj život bude „Hvaljen Isus“, tj. Isus u tvom životu bude na prvom mjestu. Neka svatko u susretu s tobom susretne Isusa, istinitoga Isusa, poštenog Isusa, ponosnog Isusa i vjernog Isusa. Da u tebi čovjek prepozna Boga, a ne bezvoljnika, mlakonju, kukavicu, računđiju koji će za malo srebrenjaka prodati i obraz i ponos, i Boga i narod, kao što to nažalost čine naši političari u zadnjih dvadesetak godina.

Život kršćanina uvijek je na vjetrometini. Nikada, pa tako ni danas, nije bilo lako izdržati i ustrajati u poštenju, istini, pravdi i ljubavi. Možda ovdje, na ovom svetom prostoru, tako mislimo, ali čim se odemo odavle, već se osjeća kako je teško biti znak Božji među ljudima.

Lijepo u svezi toga zbori sv. Petar: «*Neka nitko od vas ne trpi kao ubojica ili lopov, kao zločinac ili onaj koji se miješa u tuđe poslove!*» To ne. Ali ako treba nešto pretrpjeti, nešto žrtvovati radi imena Božjega, radi kršćanstva i rodoljublja, neka vam to ne bude teško. Neka bude svima kristalno jasno da svatko u vama ovdje, na izvoru Cetine, u drevnoj Vrhrici, u Vrlici, u Splitu, u Zagrebu i diljem *Lijepa naše* prepozna karaktere, čelike, muškarce i žene kao kamen tvrdi, a nikako mekušce, jadnike i očajnike.

Što na ovom svetom mjestu reći, a da nije već stoljećima rečeno? Kakav smjerokaz preporučiti za sigurniji, mirniji i sretniji život? Poslužit ću se pričom Herbeta Georga Wellsa «*Nunez u zemlji slijepih.*» Mladi čovjek dolazi u neku izgublenu dolinu i govori ljudima u kakovim ljepotama i blagodatima žive. Oni ga ne shvaćaju. Naprotiv, te ljude zabrinjava njegova tvrdnja te sastavljaju posebnu komisiju koja će pregledati došljaka da bi ozdravio. Odluka je monstruoza. Za ozdravljenje Nunezu je potrebno odstraniti oči kako bi bio kao i oni - slijep.

Draga braćo i sestre, okupljeni na ovom svetom mjestu, imajmo na pameti da je zemaljska kugla i njezini stanovnici sa svim svojim ratovima, krvima, prijevarama i podvalama često zemlja slijepih, koji ne vide ni svjetlosti, ni ljepote. Stoga mi kao kršćani ne smijemo nikada nikome dopustiti tu čudnu operaciju po kojoj bismo tobože ozdravili, a zapravo nas žele oslijepiti.

Nikada ne dopustite da vam netko kaže da ste bolesni i slijepi što poštujete Boga i Božje zapovijedi, što vjerujete u Boga i što vjerujete Bogu, što čuvamo

svoje i što se ponosimo svojom poviješću, kao što to svjedoči ova sveta misa i molitva ovdje, uz starohrvatsku crkvu sv. Spasa, na izvoru rijeke Cetine. Ne dozvolimo u svakodnevnicu života da nam netko iskopa oči, ne tjelesne, već u prvom redu duhovne oči. Svakome tko bi to pokušao recimo kako su nam potrebne oči Duha da bismo mogli pravo i ispravno cijeniti ljepote svijeta i vijeka, ljepote srca i Duha. Znamo da su nam za pravo shvaćanje povijesti i sretnije planiranje budućnosti potrebne oči tijela, ali su još potrebnije i oči srca i oči savjesti, oči kojima ćemo vidjeti i spoznati prave vrijednosti života.

Jedino tako ćemo moći biti znak Božje prisutnosti među ljudima, kao što je to i Isus Krist bio i ostao pun ljubavi prema nama i prema svim ljudima.

Budite stoga ponos svoga roda, naroda i Crkve Božje! A sam Isus, koga su na ovom svetom mjestu od samog početka doseljenja naši pređi čistili kao Spasitelja - sv. Spasa, neka vas prati i snaži na ovozemaljskim putima i dovede u vječnu domovinu. Amen!

Duhovsko bdjenje

U subotu 31. svibnja 2020. u crkvi Gospe Sinjske, uoči svetkovine Duhova održano je duhovsko bdjenje. Prvi dio bdijenja, koji se sastojao od Službe riječi, te čitanja biblijskih tekstova koji govore o dolasku Duha Svetoga, njegovom djelovanju i snazi, predvodio je fra Toni Šimunović, župni vikar.

Nakon čitanja koja su bila popraćena prigodnim pjesmama, uslijedilo je klanjanje pred Presvetim u kojem se molilo za izljev i silu Duha Svetoga u našem životu te za predanje svoga života Isusu Kristu, kako bi mogli do kraja povjerovati njemu obučeni u Silu koja dolazi odozgor – u Duha Svetoga. Svima nam je danas toliko potrebna sila i snaga Duha Svetoga

kako bi bili zaštićeni od svih zamki Zloga koje vrebaju na svakom koraku.

Neka Duh Sveti, Duh koji izlazi od Oca i Sina, koji je na Pedeseticu rasvijetlio tmine i sumnje u životima Isusovih učenika, po zagovoru Marije Bezgrešne, prožme i naše cijelo biće i pouči nas Isusovom putu ljubavi i zaštiti od svake sjene zla.

Dan državnosti

Nakon gotovo dva desetljeća, Hrvatska ove godine Dan državnosti ponovno slavi 30. svibnja, kako je to radila i u prvom desetljeću svog postojanja. Novim Zakonom o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj iz studenoga 2019. odlučeno je da se nacionalni praznik Dan državnosti vrati na njegov legendarni datum 30. svibnja, jer 25. lipnja, sudeći po anketama među hrvatskim građanima, nikad do kraja nije zaživio u narodu. U ta skoro dva desetljeća, za 30. svibnja bilo je određeno da bude Dan Hrvatskog sabora i

uobičajeni radni dan, jer se upravo 30. svibnja 1990. formirao prvi demokratski i višestranački sabor u Hrvatskoj nakon pada socijalizma/komunizma.

Datum 30. svibnja proglašen je Danom hrvatske državnosti u ožujku 1991.

Dan državnosti, na 30. godišnjicu konstituiranja prvog demokratskog i višestranačkog Sabora, proslavljen je svetom misom u našem Svetištu u subotu, 30. svibnja 2020. u 10 sati. Slavljem je predsjedao fra Perica Maslač, župnik. U sve-toj smo se misi prisjetili kako su 30. svibnja 1990., stvoreni temelji

modernog Sabora i potvrđena njegova povijesna uloga u očuvanju hrvatske državnosti.

Iz propovijedi kardinala Bozanića na Misi za Domovinu prigodom Dana državnosti RH

Braćo i sestre, spomen na trideset godina koje smo proživjeli u hrvatskoj državi potiče nas danas na molitvu, na razgovor s djecom i mladima, na duhovno putovanje koje će otkriti radosti i nade, žalosti i tjeskobe tog razdoblja. Posebno danas molimo Duha Svetoga za mir, zajedništvo, suradnju i pomirenje u hrvatskom društvu i među narodima te za opraštanje koje omogućuje novi početak. U ovom vremenu raznih izazova i novih nesigurnosti koje imaju svjetske razmjere molimo Božji blagoslov za Domovinu i čitav svijet.

Neka našu molitvu za Božji blagoslov prati nebeski zagovor blaženog Alojzija Stepinca, svjedoka istine i čiste savjesti, te Presvete Bogorodice Marije, duhovne Majke svih ljudi i nebeske Kraljice svih naroda. Njoj naši pradjedovi u drevnom remetskom svetištu dadoše naslov: Fidelissima Advocata Croatiae – Najvjernija Odvjetnica Hrvatske! Tako neka bude. Amen.

Tijelovo

Svetkovina Tijelova i ove je godine dostojno proslavljena u Sinju, u četvrtak 11. lipnja 2020. Vjerni puk je ispunio župnu crkvu Gospe Sinjske, a dio svijeta koji nije mogao u crkvu, ostao je hodniku i klausturu samostana.

Euharistijskim slavljem je predsjedao sinjski gvardijan fra Ante Čovo.

Gvardijan je na početku misnog slavlja pozdravio sve nazočne i uveo u tajnu Svetkovine Tijelova i pozvao vjerni puk na iskreno kajanje. Pod sv. Misom pjevao je Mješoviti zbor župe i Svetišta, oko oltara ministranati i svećenici, u prvim klupama djeca spremna za procesiju s košarama punim cvijeća. Fra Ante je prikladnim riječima propovijedao o svetkovini Tijelova, a pogotovo o poštovanju Tijela i Krvi Kristove. Puno se svijeta pričestilo, što je također bio znak koliko pobožni puk poštuje i dostojno

prima u pričesti Tijelo Kristovo. Na kraju sv. Mise fra Toni Šimunović je najavio svečanu procesiju koja se uputila kroz grad slijedećim redoslijedom: križ i svijeće, prvopričesnici obučeni u prvopričesničku nošnju posipajući iz košarica cvijeće pred Presvetim, sjemeništarci i ministranati, svećenici i o. gvardijan s Presvetim, a alkarski momci su nosili baldakin-nebo

iznad Presvetoga, u pratnji alkara, pa vjerni puk Božji. Velika masa svijeta ispunila je sinjske ulice, a procesija se dostojanstveno i pobožno kretala našim gradom uz pratnju redara. Na 4 stajališta-oltara: Alkarsko trkalište, Sud, Muzej Cetinske krajine, crkva fra Ante, je obavio blagoslov na sve četiri strane svijeta. Za vrijeme blagoslova crkvena su zvona pozdravila procesiju

i Presveti Oltarski Sakrament. Procesiju su iz crkve prigodnom meditacijom pratili čitači, a pjesmom zbor i narod. Poslije procesije u crkvi smo svečanim

blagoslovom i pjesmom završili ovaj veličanstveni dan. Hvala svima koji su sudjelovali u tijelovskim pripremama i organizaciji: Policiji, redarima,

prvopričesnicima, pjevačima, djeci, ministrantima, čitačima, alkarima i alkarskim momcima, i svima koji su svojom aktivnošću doprinijeli ovom velikom slavlju.

Blagoslov križa i zvona u Brnazama

U filijalnoj zajednici Sv. Nikole Tavelića u Brnazama - Župa Gospe Sinjske, u utorak 9. lipnja 2020. godine, održano je svečano slavlje blagoslova križa i zvona za zvonik crkve Sv. Nikole Tavelića u izgradnji. Obredom blagoslova križa i zvona predsjedao je fra Marko Mrše, provincijal Franjevačke provincije Presvetog

Otkupitelja. U slavlju su sudjelovali fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske, župnik fra Perica Maslač, župni vikar u Brnazama fra Antonio Mravak te franjevci sinjskog samostana i samostanskog okružja. Na slavlju su se okupili i brojni mještani Brnaza, Sinja i okolnih mjesta. Između ostalih, nazočili su sinjska gradonačelnica

Kristina Križanac, dožupan Luka Bričić, predsjednik Mjesnog odbora Brnaze Josip Marić, direktor građevinske tvrtke „Graditelj svratišta“ Dragan Radić, arhitekt Ivan Vulić i ostali. U prigodnom nagovoru O. provincijal je istakao višestruku ulogu zvona na zvoncima naših crkava: „Svakodnevno nas pozivaju na molitvu Gospina pozdravljenja, pozivaju nas na

slavlje svete mise, podsjećaju na duhovnu dimenziju našeg života koja je usko povezana s Bogom, koja je usko povezana sa mukom, smrću i uskrsnućem našega Spasitelja i Otkupitelja Isusa Krist, u čije smo se ime i u ovoj prigodi sabrali. Zvuk zvona na našim zvonnicima kao da nam želi reći: kršćanine ne zaboravi tko si, ne zaboravi da si Isusov učenik i njegov svjedok u ovome svijetu. Kršćanine, ne zaboravi da je Bog uvijek s tobom, da je s tobom i kada se veseliš i kada tuguješ, kazao je O. provincijal.“

U ime Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja provincijal fra Marko Mrše zahvalio je darovateljima križa i zvona kao i Gradu Sinju, Splitsko-dalmatinskoj županiji, mještanima Brnaza i drugim dobročiniteljima koji su sudjelovali i koji će sudjelovati u izgradnji crkve Sv. Nikole Tavelića u Brnazama.

Nakon nagovora uslijedio je blagoslov križa i zvona. Križ je zavjetni dar pomorskog kapetana Mate Mastelića iz Brnaza i njegove obitelji. Zvona za crkvu sv. Nikole Tavelića ljevana su u talijanskoj ljevaonici zvona „De poli“ u mjestu Vittorio Veneto u blizini Venecije. Zvonik brnaške crkve krasit će četiri zvona. Najveće zvono posvećeno je Blaženoj Djevici Mariji, Čudotvornoj Gospi Sinjskoj, zaštitnici Župe, Sinja i Cetinskog kraja: Ton FA (F), promjer 107 cm, težina 740 kg. Drugo zvono posvećeno je sv. Nikoli Taveliću, naslovniku crkve i zaštitniku Brnaza: Ton SOL (G), promjer 95 cm, težina 540 kg. Treće zvono, posvećeno je sv. Franji Asiškom utemeljitelju franjevačkog reda: Ton LA (A), promjer 85 cm, težina 360 kg. Četvrto zvono, posvećeno je sv. Anti Padovanskom, omiljenom franjevačkom svecu:

Ton SI (H), promjer 75 cm, težina 250 kg.

Zvona su darovali franjevci Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja crkvi Sv. Nikole Tavelića u Brnazama: fra Mirko Marić (kum crkve), fra Marinko Vukman, fra Stanko Dotur i fra Petar Gulić.

Nakon blagoslova križa i zvona, vjernicima se obratio gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske fra Ante Čovo zahvalivši svima koji su na bilo koji način sudjelovali u svečanosti te župni vikar fra Antonio Mravak. Slavlje je završilo blagoslovom O. provincijala, a potom je uslijedilo podizanje zvona i križa na zvonik crkve Sv. Nikole Tavelića. Podizanje i montaža zvona povjerena je tvrtki „Bunbal“ iz Kaštel Kambelovca. Blagoslov križa i zvona održan je u proslavi 50. obljetnice od kanonizacije franjevca Nikole Tavelića, prvog hrvatskog sveca (1970.–2020).

Slavlje sv. Ante

U sinjskom svetištu na blagdan svetog Ante, u subotu 13. lipnja 2020., slavilo se šest svetih misa u: 7, 8, 9, 10, 18 i 19 sati. Blagoslov djece i ljiljana na samostanskom dvorištu bio je nakon svetih misa u 18 i 19 sati. Misom u samostanskom dvorištu u 19 sati animirao je zbor Župe i Svetišta.

Propovjednici na svim misama uputili su prikladnu propovijed okupljenom puku, naglasivši da je sv. Ante omiljeni svetac kršćanskog zapada, a posebno sinjskog puka, koji je svijet osvojio svojom jednostavnošću i iskrenom vjerom u Boga.

On je umro na glasu svetosti 13. lipnja 1231. godine u 36.-oj godini života i zato je danas njegov blagdan, a pokopan je u utorak, 17. lipnja i zato utorci sv. Anti, ali i razne druge pučke pobožnosti, pa je sv. Antu stavljen za uzor svima. Sv. Ante je svojom poniznošću i iskrenošću osvojio srca ljudi čitavoga kršćanskoga svijeta.

Prva pričest

Prva sveta pričest u Sinju se redovito organizira svake godine sredinom mjeseca svibnja, ali ove godine zbog koronavirusa nisu postojali uvjeti za održavanje na taj dan pa je to učinjeno jedan mjesec kasnije kroz

dvije subote, 20. i 27. lipnja 2020. Sveta misa za dvije grupe prvopričesnika slavila se u 10,00 sati. Nakon što su zazvonila župna zvona, svečana procesija krenula je iz fratarskog obora u crkvu Gospe Sinjske. Naprijed je

išao križ, zatim ministranti, a onda prvopričesnici i na kraju svećenici.

Pjevanje na ovoj misi animirao je veliki Dječji zbor koji je zajedno sa okupljenim vjernicima ulazak procesije svečano pratio orguljama te pjesmom „Anđeli mali što ste tu stali“, tako da se u crkvi osjetila opća kršćanska radost. Slavljem je predsjedao, prvopričesnike i sve na početku srdačno pozdravio, propovijed okupljenom puku uputio, župni vikar fra Toni Šimunović.

Prvopričesnike je bilo lijepo gledati i slušati kroz čitav liturgijski program, dok su čitali, pjevali i svoju prvopričesničku radost prema Isusu iskazivali. Prvi put u svom životu pričestilo se 174 prvopričesnika iz Sinja, Radošića i Iza Grade. Na kraju je župnik fra Perica uz prigodnu čestitku zahvalio svima koji su sudjelovali u pripremi prvopričesnika za sakrament pomirenja i euharistije, a vjernici su uz spontani pljesak srdačno čestitali prvopričesnicima. Sve je završilo lijepo i svečano, misnim blagoslovom, zajedničkom fotografijom, Gospinom pjesmom i zvonima, a onda su slijedila osobna slikanja i čestitanja. Bogu hvala na ovako bogatom i lijepom danu u našoj župi!

Oblačenje i zavjetovanje na Visovcu

U subotu, 4. srpnja 2020. na otočiću Visovcu, naš župljanin Teo Tadić, nakon četiri godine odgoja i obrazovanja u franjevačkom sjemeništu i gimnaziji obukao je redovničko odijelo i ušao u novicijat na otočiću Visovcu.

Uz fra Tea, franjevački habit obukli su: fra Kristijan Pisac, fra Stjepan Raić i fra Marko Udovičić. Istog dana prve privremene zavjete položili su fra Josip Brandejs, fra Ante Čavlina i fra Mate Šakić, čime su završili godinu novicijata. Njiove je zavjete primio fra Marko Mrše, provincijski ministar. Fra Teu i novim fratriba želimo ustrajnost u zvanju.

Glavice

Sve što čovjek ima, nalazi se u Euharistiji.

Sve što čovjek treba, nalazi se tu. Sveta misa je središte Crkve, ona je izvor iz kojega sve drugo izvire. Bratska zajednica vjernika označava zajedništvo ljubavi i zajedništvo u dobrima. Svjedoči to i vjerni puk Glavica koji slavi nedjeljne svete mise tijekom cijele godine u crkvi sv. Ivana u Glavicama.

U došašću smo se okupljali kako bismo pripremali put Gospodinu i molitvom duše zazivali: „Dođi, Gospodine Isuse!” U Božiću Bog se približava čovjeku po djetetu Isusu, naviješta mu ostvarenje blaženog svijeta vječne radosti i mira. To smo u radosti dočekali i u veselju i božićnoj pjesmi u punoj crkvi proslavili.

U svečanom ozračju božićnog vremena dočekali smo i spomen-dan našeg zaštitnika sv. Ivana, apostola i evanđelista. Misnim slavljem je predsjedao fra Marko Mrše, provincijski ministar u

koncelebraciji našeg župnog vikara fra Marka Đereka.

U homiliji otac provincijal po-svijestio je važnost nasljedovanja svetog Ivana, evanđelista ljubavi. Trebamo biti Bogu zahvalni što je po evanđelistu sv. Ivanu ostavio svoje svjedočanstvo. I mi smo pozvani da vjerujemo u pravo-ga Boga, da poštujemo njegove zapovijedi te čuvamo i branimo našu vjeru jer je to naš identitet. Naša dužnost je svjedočiti u ime Kristovo.

Po božićnom vremenu uslijedio je blagoslov naših obitelji, taj radosni susret svećenika i obitelji u molitvi koja jača našu vjeru i zajedništvo s Bogom.

Sveta nas misa povezuje poput čvrste niti s onima, koji počinjavaju u sjeni naših zvonika i koji će jednom za nama doći. Za naše pokojne molimo u nedjeljnim misama i tijekom cijelog tjedna, prema želji i potrebama vjernika. Na našim grobljima Šatrinici i Šibenici obredima, koje su

pokojnima od spasonosne pomoći, a živima znakovi pobožnosti, ispraćamo naše najmilije i molimo za njihove duše.

Vjernici sudjeluju u liturgijskim slavljinama i pobožnostima (Križni put u korizmi, prvi petci u čast Presvetog Srca Isusova, klanjanje pred presvetim Oltarskim Sakramentima, listopadske i svibanjske pobožnosti našoj Nebeskoj Majci.)

Zbog pandemijskog širenja virusa, bili smo pozvani sustegnuti se od nedjeljnih okupljanja u crkvama, od svete pričesti i od sakramenta pomirenja, te se, u krilu svojih obitelji- kućnih crkava, „klanjati Ocu u duhu i istini“ (Iv, 4,23). Svima nam je to teško palo. S nadom i iščekivanjem gledali smo u dane buduće kada ćemo opet moći po-hititi u naše crkve, „dvorane posljednje večere“ i u našem Emausu sjesti „za stol s Kristom“ te se ondje i po sv. pričesti sakramentalno s Njime sjediniti. Na 4. vazmenu nedjelju, 3. svibnja 2020. slavljen je sveta misa. Kakva je to neizmjer-na Radost bila!

Proslavili smo svečano i svetkovina sv. Ivana Krstitelja u Glavicama na Planici u predvečerje dana 24. lipnja 2020. Svetom misom predsjedao je župni vikar fra Marko Đerek u koncelebraciji s gvardijanom fra Antom Čovom, Fra Lukicom Vojkovićem i fra Stjepanom Poljakom.

U homiliji približio nam je fra Marko život ovog velikog sveca. Poželio je fra Marko da i ova proslava Ivana Krstitelja pomogne u učvršćenju našeg vjerničkog zauzimanja. Treba nam hrabrosti i smjelosti da spremno i odvažno

poput sv. Ivana zastupamo ono što je moralno, dobro, da se zauzimamo za domoljubne i kršćanske vrjednote.

Na kraju misnog slavlja zahvalio je fra Marko gospodinu Anti Poljaku za zauzimanje i pomoć povodom proslave ovog blagdana. U našoj zajednici organiziran je i župni vjeronauk za prvopričesnike i krizmanike. Ove godine naših 27 prvopričesnika u bje-
lini i čistoći duše, po prvi puta

je blagovalo Euharistijski Kruh. Ministranti redovito poslužuju Oltarski stol, djeca i odrasli sudjeluju u liturgijskim čitanjima, molitvi vjernika, a zbor i vjerni puk pjesmom slave Gospodina.

Neke dane i datume posebno pamtim. I srca Glavičana su tog dana, 24. travnja 2020. bila posebno ispunjena. Po prvi puta, našim brdašcima i mjestom, razlijegao se zvuk nebeske melodije. Uz gorklivi želju i trud našeg fra Marka

i novčani doprinos Glavičana kupljena su električna crkvena zvona. Svaki dan nas sjećaju da je samo Bog dobar, da Njemu pripadamo i da ne živimo za ovaj svijet. Ona su glas našega saveza s Bogom na nebu. Fra Marku od srca hvala !

Naše su Crkve kroz deset stoljeća pratile hrvatski narod kroz njegovu burnu povijest, i one bi znale pripovijedati o mnogim žalostima i radostima, koje su potresale duše naših pređa. Treba da im zato budemo zahvalni. Vršeći vjerno zakon Božji i svoju dužnost slavimo Isusa i Mariju. Hrvat mora ljubiti svoju Crkvu i svoje svećenike.

Gospodine, uvijek nam više daješ nego zaslužujemo. Zahvaljujemo Ti na svim dobročinstvima i što si nas sačuvao od zla. Neka nas vjerne duše prati Tvoja milost i čuva zagovor svetog Ivana.

Brnaze

S početkom nove školske godine započeli su i katehetski susreti u Zajednici sv. Nikole Tavelića u Brnazama. Kroz različite oblike katehetskih susreta nastoji se što više uključiti djecu i mlade u pastoralni život. Tako je početak došašća 1. prosinca 2019., svečano obilježen preko nedjeljne mise u 10.30 sati blagoslovom adventskog vijenca i paljenjem prve adventske svijeće. Za vrijeme mise zajednici su predstavljani kandidati za Prvu svetu Pričest iz ove filijalne zajednice Župe Gospe Sinjske. Na blagdan sv. Nikole biskupa 6. prosinca, održano je misno slavlje i molitva odrješenja za sve pokojne koji su sahranjeni na mjesnom groblju sv. Nikole u Brnazama. Drugu nedjelju došašća 8. prosinca, djecu je „pohodio sv. Nikola“ s darovima, a djeca su ga pozdravila pjesmom i recitalom. Na treću nedjelju došašća vjernicima su se predstavili i kandidati za sakrament svete Krizme. Pred svetkovinu Božića u zajednici je organiziran pohod starijima i bolesnima uz podjelu sakramenta ispovijedi, bolesničkog pomazanja i pričesti. Slavlje božićne ispovijedi za odrasle i

djecu održano je 21. prosinca, pomoć u ispovijedanju pružila su petorica svećenika iz Samostana Čudotvorne Gospe Sinjske. Četvrtu nedjelju došašća u zajednicu je doneseno Betlehemske svjetlo mira. Betlehemske svjetlo su unijeli učenici 3. razreda koji su izveli recital „Četiri svijeće“. Organizirana je i karitativna akcija pod geslom „Obitelj pomaže obitelji“. Akcija se sastojala od prodaje rukotvorina koje su nastale na kreativnim radionicama tijekom došašća, a koje su organizirane za djecu osnovnoškolske dobi. Na četvrtu nedjelju došašća roditelji čija djeca pohađaju Dječji vrtić „Vrapčić“ u Brnazama izveli su predstavu

„Božić u vrtiću“. I ove godine tiskan je novi broj pastoralnog listića Sv. Nikola Tavelić s novim dizajnom. Na Badnju večer u zajednici je slavljena u 20 sati misa „Ponoćka za djecu“, u 24 sata misa Ponoćka te danja božićna misa u 10.30 sati. Na sv. Stjepana 26. prosinca, počeo je božićni blagoslov obitelji u Brnazama i trajao je do 8. siječnja 2020. I ove godine u zajednici je održan tradicionalni božićni koncert na blagdan sv. Ivana apostola 27. prosinca, uz nastup domaćina i njihovih gostiju. Treću nedjelju crkvene godine 26. siječnja 2020., na poticaj pape Franje proslavljena je Nedjelja riječi Božje koja je prvi put održana u Katoličkoj crkvi. Preko svete mise u 9 sati svečano je uneseno Sveto pismo u bogoslužni prostor i izloženo na posebno mjesto te je pročitano prigodno pismo nadbiskupa Marina Barišića upućeno ovom prigodom vjernicima Splitsko-makarske nadbiskupije. Nakon zimske stanke u subotu 1. veljače, ponovno su nastavljeni katehetski susreti za brnaške osnovnoškolce i

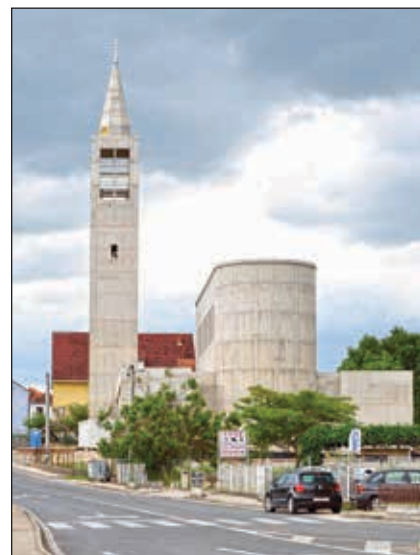

srednjoškolce. Od 6. – 8. veljače, održana je trodnevna duhovna priprava uoči proslave Gospe Lurdske, suzaštitnice zajednice. Ovogodišnja proslava održana je pod geslom: „Zdravlje bolesnih, moli za nas.“ Duhovni program je počinjao svakog dana u 17 sati, a trodnevnicom su predsjedali fra Ivan Lukač, fra Nikica Ajdučić i fra Antonio Mravak. U nedjelju 9. veljače, održano je središnje slavlje kojim je predsjedao fra Šimun Markulin, profesor moralne teologije na KBF-u Split. Na Čistu srijedu 26. veljače, u 17 sati je slavljena sveta Misa i održan obred pepeljanja. Duhovni život i korizmeni hod prema Uskrsu prekinut je zbog pandemije koronavirusa. Uoči blagdana sv. Josipa vjernici iz Brnaza trebali su hodočastiti u Nacionalno svetište Sv. Josipa u Karlovcu, zbog novonastale situacije hodočašće je odgođeno. Na blagdan sv. Marka 25. travnja, na Brnaškoj glavici kod križa bez prisutnosti vjernika održan je blagoslov polja. Nakon obustave svih liturgijskih i bogoslužnih slavlja u crkvama zbog koronavirusa, odlukom Vlade Republike Hrvatske od 3. svibnja ponovno su dopuštena misna slavlja u crkvama pod posebnim mjerama.

U Brnazama se od tada nedjeljna euharistijska slavlja održavaju na vanjskom prostoru ispred Društvenog doma u Brnazama, ljeti u 8 i 9 sati. Tijekom mjeseca svibnja održana je Svibanjska pobožnost u čast Blažene Djevice Marije. Svakoga dana osim nedjelje u zajednici se molila Krunica i slavila sveta Misa u 18 sati. Na svetkovinu Tijelova u četvrtak 11. lipnja, prije svete mise blagoslovljena je nova pokaznica za Presveti sakrament, kalež s pliticom i misnica koju su darovali vjernici svojoj crkvi u prigodi 50. obljetnice kanonizacije sv. Nikole Tavelića, prvog hrvatskog kanoniziranog svetca i zaštitnika Brnaza. Poslije mise održana je procesija s Presvetim oltarskim sakramentom. U nedjelju 28. lipnja, preko mise u 9 sati djeca su zahvalila Bogu za kraj školske i katehetske godine 2019./2020. U subotu 4. srpnja, proslavljena je Prva sveta pričest. Zbog izgradnje crkve Prva pričest je održana u crkvi Gospe Sinjske. Sakrament svete Ispovijedi i Pričesti primila su 23 prvopričesnika iz Brnaza. Djecu su tijekom katehetske i školske godine pripremali s. Dominika Vrdoljak i fra Antonio Mravak.

Izgradnja crkve sv. Nikole Tavelića u Brnazama

Nakon božićne stanke nastavljeni su betonski radovi na crkvi Sv. Nikole Tavelića u Brnazama, odnosno na zvoniku crkve. U utorak 18. veljače 2020., završeni su radovi na kupoli zvonika, a time i betonski radovi na zvoniku crkve. Zvonik je visok 40,5 metara + križ 2 m. Nakon završetka radova na zvoniku, građevinari su nastavili radove na podizanju zidova oko crkve i gradnji jame za sabirne vode. U subotu 22. veljače, iz Italije su stigla 4 zvana za crkvu u Brnazama. Zvona su livena u poznatoj ljevaonici zvona „De Poli“ iz Vittorio Veneto u blizini Venecije. Zbog koronavirusa radovi na crkvi su obustavljeni od 17. ožujka do 18. svibnja. U utorak 9. lipnja, održano je slavlje blagoslova križa i zvona za zvonik crkve Sv. Nikole Tavelića u Brnazama. U tijeku su pripremni radovi za početak radova na krovu crkve koji će početi u mjesecu srpnju. Svakog utorka u zajednici se slavi sveta Misa za dobročinitelje crkve, a sve vezano uz tijek gradnje kao imena dobročinitelja crkve može se pročitati na web stranici: www.crkvabrnaze.com.hr.

Čitluk – Jasensko

Koronavirus je dobro smanjio aktivnosti u polugodišnjem razdoblju u cijelom svijetu, pa tako i u filijalnoj zajednici Čitluk – Jasensko, a jedan od najsvečanijih dana nakon popuštanja epidemioloških mjera bilo je slavlje Prve svete pričesti u nedjelju, 28. lipnja 2020. Osam prvopričesnika uz pjesmu, prigodne recitacije i prinos darova dočekali su Isusa u malenoj hostiji.

Najdirljiviji trenutak bio je kada je Bože Mijić, jedan od prvopričesnika, recitirao uz majku i oca te pokazao kako je iskreno i nježno dječje srce. Zaplakao je nakon što su mu roditelji kazali da je njihov ponos i dali mu svijeću kao simbol Krista. Dječja bezbrižnost i čistoća istaknula se i kroz pjesmu 'Uđi u moju dušu' koju su izveli Luka Grčić i Lana Čović, ali i u svim drugim recitacijama koje su pripremali fra Mladen Marić i Josip Grčić.

Svečano se proslavio i blagdan Tijelova, uz vanjsku procesiju, a ophod oko prekrasne crkve svetog

Franje Asiškog bio je i dio misnog slavlja na kojem su se blagoslovila polja te zazvao Božji zagovor na ovogodišnji urod.

Vratimo li se još malo u prošlost svakako vrijedi istaknuti dvije crtice u prosincu prošle 2019. godine. Na treću nedjelju došašća djece su dočekala svetog Nikolu koji je čuo njihove molitve i recitacije i svakom od djece udijelio simboličan poklon. Prvi puta su 12. siječnja 2020. godine, u Čitluku i

Jasenskom gostovali Pivači župe Plina-Stablina iz Ploča. Pjevali su sve dijelove mise, a potom održali i božićni koncert. Fantastične izvedbe velikim je pljeskom nagradila 'dupkom ispunjena' crkva. Sukladno svim preporukama i crkva svetog Franje, zbog krizne situacije, bila je zatvorena za slavlja s vjernicima, a po otvaranju i mještani Čitluka i Jasenskog pohitali su na duhovnu gozbu uz želje da se ovakvo nešto više ne ponovi.

Karakašica

Tijekom mjeseca prosinca u čitavom svijetu vjernici se pripremaju za blagdan Gospodinovog rođenja. Želja da budemo bolji, susretljiviji, suosjećajniji... osjeti se kod svih kroz to vrijeme. Trudimo se biti po Njegovoj volji - oni koji su dobre volje. Takvo raspoloženje bilo je i u filijalnoj crkvi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Karakašici.

Na nedjeljnim liturgijskim slavlji- ma molitvom i pjesmom iščekiva- lo se Božić. Duhovno pripremlje- ni sakramentom Ispovijedi slavilo se Boga srcem i dušom okuplja- jući se u crkvi na sve proslave bo- žićnog vremena, od Polnoćke do Krštenja Gospodinova.

Nakon toga u vremenu kroz go- dinu krizmanici i prvopričesni- ci redovito su imali katehetske

pripreme za primanje sakrame- nata, a crkveni mješoviti zbor na- stavio je sa probama. U korizmi se počelo sa pobožnošću križnog puta, nažalost zbog novonastale situacije zbog širenja korona viru- sa, prekinuta su sva javna crkvena događanja. Papa Franjo i biskupi pozvali su sve vjernike na jedin- stvo i ustrajnost u obiteljskoj mo- litvi. U danima izolacije i uskraće- nih posjeta liturgijskim slavlji- ma Uskrs se slavilo uz televizijske prijenose Sv. Misa. Izlaskom iz karantene biskup Marin Barišić dozvolio je podjelu sakramenta Prve Pričesti, pa su krenule in- tenzivne pripreme za taj duhovni događaj. Pet prvopričesnika, uz pomoć fra Frane i crkvenog zbora spremno su dočekali i proslavili svoj prvi susret s Kristom u eu- haristijskom kruhu 7.srpnja. Uz Božji blagoslov i zagovor Blažene Djevice Marije neka živi i raste svaka naša župna zajednica.

Lučane

Kroz nedjeljne propovijedi i duhovna promišljanja u razdoblju Došašća, vjernici Lučana pripremali su se za blagdan Isusova rođenja – Božić. Misom polnoćkom u crkvi sv. Kate u Lučanima započelo je Božićno vrijeme. Misna slavlja uveličao je crkveni zbor i puk pjevajući hrvatske božićne pjesme.

U homiliji na Božić, fra Petar je svima poželio neka *radost Kristova rođenja bude u našim srcima u svim danima žića našega*. Na završetku božićnog razdoblja na Krštenje Isusovo, u propovijedi je naglasio koja je *važnost krštenja kao prijelaza iz tame u Vječno svjetlo Boga Oca i početak življenja novog života i kako bez straha treba krenuti u novi život... Ne boj se, jer ja sam te otkupio; imenom sam te tvojim zazvao, ti si moj! (Iz 43,3)*. U vremenu kroz godinu nedjeljne propovijedi davale su duhovnu okrjepu svima koji traže utjehu u Božjoj riječi.

Korizmeno razdoblje započelo je nedjeljnim misama i križnim putem u našoj crkvi, no prekinuto je pandemijom COVIDA-19, te su vjernici obrede Velikog tjedna i slavlje Uskrsa pratili putem medija, gdje su hrvatski biskupi slali poruke nade i ohrabrenja

koje trebamo crpiti iz uskrsnuća Gospodinova.

Nakon stabilizacije pandemije u svibnju 2020. godine u našoj crkvi održavane su nedjeljne svete mise koje je predvodio, unatoč teškoj bolesti fra Petar Gulić. Njegova snaga vjere vodila ga je do posljednjeg trenutka da služi Bogu i vjernicima. Vjernici Lučana oprostili su se od svojega svećenika fra Petra koji je nakon kratke bolesti, blago u Gospodinu preminuo 14. lipnja 2020. godine. Iako je kratko vrijeme bio s nama ostavio je

dubok trag svojom otvorenošću, ljudskošću i svećeničkoj predanošću vjeri.

Na blagdan svetoga Ante u crkvi u Lučanima, održana je sveta misa, procesija, blagoslov djece i ljiljana. Prva Sveta pričest, održana je u nedjelju 22. lipnja 2020. kada je u našoj crkvi prvi put Svetu pričest primilo osmero djece: šest dječaka i dvije djevojčice. Djeca su svojim recitiranjem i pjevanjem animirali svetu misu kojom je predsjedao župnik fra Perica Maslač.

Kršteni

21. prosinca 2019.:

1. **Iris Čovo**,
kći Josipa i Ane r. Lucić
2. **David Anušić**,
sin Ivana i Marine r. Romić

22. prosinca:

3. **Kata Jukić Bračulj**,
kći Dalibora i Kristine r. Vuleta
4. **Leon Buljan**,
sin Mate i Lede r. Slišković

26. prosinca:

5. **Marko Vučković**,
sin Lovre i Ivane r. Čarić

29. prosinca:

6. **Noa Maganjić**,
sin Ivana i Maje r. Bošnjak
7. **Patrik Domazet – Lošo**,
sin Marka i Antonije r. Kozina
8. **Luka Majić**,
sin Maria i Irene r. Župa
9. **Eva Angelina Radović**,
kći Nikše i Maje r. Bitunjac
10. **Luna Marić**,
kći Marka i Lidije r. Boškin
11. **Mihovil Mihaljević**,
sin Ivana i Josipe r. Lukač
12. **Laura Vuković**,
kći Gorana i Monike r. Bešlić
13. **Mate Mažurin**,
sin Petra i Josipe r. Matić

14. **Marko Glavurdić**,
sin Ivana i Ivane r. Bilonić
15. **Megi Bilandžić**,
kći Denisa i Andrijane r. Šimleša

5. siječnja 2020.:

16. **Mia Radovanović**,
kći Josipa i Nine r. Cvrlje
17. **Lucija Vlastelica**,
kći Marka i Tonke r. Mardešić

12. siječnja:

18. **Antonela Jagnjić**,
kći Ivica i Jelene r. Filipović-Grčić
19. **Nikica Čović**,
sin Stipe i Nikoline r. Klarić Kukuz

18. siječnja:

20. **Eva Jazidžija**,
kći Domagoja i Lucije r. Bilokapić
21. **Antonio Dolić**,
sin Bože i Antonije r. Poljak
22. **Pave Dinarina**,
sin Tina i Nede r. Župić

19. siječnja:

23. **Ella Živalj**,
kći Ante i Daniele r. Jukić
24. **Nikol Barać**,
kći Damira i Anđele r. Milošević

25. siječnja:

25. **Ema Vrkić**,
kći Anđelka i Edne r. Mašić

26. siječnja:

26. **Niko Nasić**,
sin Frane i Nikoline Nasić
27. **Toma Bogdan**,
sin Miroslava i Tine r. Radonić
28. **Borna Vuković**,
sin Filipa i Anđele r. Jukić
29. **Roko Jukić**,
sin Slavena i Marije r. Pavić

2. veljače:

30. **David Boko**,
sin Frane i Ivane r. Jukić
31. **Lea Abram Vuletić**,
kći Ivana i Anamarije r. Ban

15. veljače:

32. **Mihael Misimi**,
sin Albana Ivana i Ljube Čović

16. veljače:

33. **Kristina Mastelić**,
kći Ante i Jelene r. Bazina

22. veljače:

34. **Jakov Šumanac**,
sin Zlatka i Jelene r. Čurković

23. veljače:

35. **Nataša Manuela Mandac**,
kći Josipa i Ksenije r. Renić
36. **Mara Mioč**,
kći Miše i Tine r. Bobeta
37. **Gabriel Adžaip**,
sin Josipa i Ivane r. Maras
38. **Marin Botica**,
sin Maria i Mie r. Marđetko

1. ožujka:

39. **Ana Smoljo,**
kći Joze i Kristine r. Kelava

8. ožujka:

40. **Nikol Liović,**
kći Danijela i Josipe r. Gaurina

14. ožujka:

41. **Martina Cvitanušić,**
kći Josipa i Katice r. Kunac

15. ožujka:

42. **Gabriel Šakić,**
sin Ljubomira i Sanele Stanjek
43. **Sara Vuković,**
kći Željka i Anite r. Bulj
44. **Sara Šandrić,**
kći Ivica i Milene Milošević

18. ožujka:

45. **Marko Šimić,**
sin Ivana i Ivane r. Radanović

13. travnja:

46. **Branimir Botica,**
sin Ivica i Maje r. Maleš

19. travnja:

47. **Ana Milošević,**
kći Mirka i Marijane r. Delić
48. **Marijan Pervan,**
sin Ivana i Kristine r. Jagnjić
49. **Marta Žigo,**
kći Miroslava i Helene r. Gabrić

26. travnja:

50. **Lucija Marković,**
kći Igora i Anđelke r. Vrca
51. **Mihael Asanović,**
sin Luke i Martine r. Banovac

29. travnja:

52. **Lovre Labrović,**
sin Ivana i Martine r. Grgat

3. svibnja:

53. **Ivano Bilokapić,**
sin Renata i Suzane r. Poljak

8. svibnja:

54. **Alojzije Poljak,**
sin Branimira i Silvie r. Šitum

10. svibnja:

55. **Anđelina Bošnjak,**
kći Ante i Marije r. Župić

16. svibnja:

56. **Ana Jenjić,**
kći Stjepana i Maše r. Kulić

17. svibnja:

57. **Lea Cvitković,**
kći Rina i Lucije r. Jeličić
58. **David Poljak,**
sin Ivana i Josipe r. Budimir
59. **Tia Cvitković,**
kći Stipe i Paule r. Mihaljević

24. svibnja:

60. **Roko Gaurina,**
sin Stipe i Tee r. Romac
61. **Marko Grčić,**
sin Slavena i Ane r. Matić
62. **Mila Križanac,**
kći Pavla i Franke r. Žanko
63. **Domagoj Pavić,**
sin Ivana i Ivane r. Pavić
64. **Klara Smoljo,**
kći Ante i Antonije r. Ivandić

30. svibnja:

65. **Hana Poljak,**
kći Bože i Danire r. Skakelja
66. **Mihael Jazidžija,**
sin Josipa i Ane r. Dadić

31. svibnja:

67. **Matea Šarić,**
kći Ivana i Kristine r. Runje

68. **Hana Vučković,**
kći Marija i Vlatke r. Benja

5. lipnja:

69. **Nika Putnik,**
kći Tea i Ivone r. Čavčić
70. **Antonio Putnik,**
sin Tea i Ivone r. Čavčić

6. lipnja:

71. **Matej Bešlić,**
sin Stipe i Marije r. Jukić
72. **Rita Bešlić,**
kći Stipe i Marije r. Jukić

7. lipnja:

73. **Marija Zorica,**
kći Jerka i Nives r. Labrović
74. **Ivo Trboglav Breko,**
sin Josipa i Ivone r. Dinarina
75. **Teo Romac,**
sin Stipe i Anite r. Klarić – Kukuz
76. **Ivan Jukić,**
sin Ante i Elizabete r. Buljan
77. **Ivan Maras,**
sin Stipe i Jelene r. Smoljo
78. **Pavao Milun,**
sin Jakova i Marije r. Pavić

9. lipnja:

79. **Anamarija Liović,**
kći Marka i Josipe Mičetić

13. lipnja:

80. **Bože Vučić,**
sin Hrvoja i Lucie r. Delonga
81. **Antonio Gulić,**
sin Nikše i Nade r. Cvrlje
82. **Niko Jukić,**
sin Jerka i Katarine r. Gugić
83. **Noa Nasić,**
sin Duška i Valentine r. Lagator
84. **Patricija Ostojić,**
kći Marka i Andree r. Zebić
85. **Ivo Sablić,**
sin Daria i Katarine r. Svalina

14. lipnja:

86. **Niko Jandrek,**
sin Frane i Maje r. Mukić
87. **Lucija Miloš,**
kći Ante i Mihaele r. Mandac
88. **Marijeta Balajić,**
kći Luke i Antonie r. Čović
89. **Lucija Ćurić,**
kći Željka i Vedrane r. Strize
90. **Megan Gjoni,**
kći Prana i Marte r. Prenkepalaj

91. **Hana Poljak,**
kći Stipe i Ivane r. Roguljić

92. **Gina Porobija,**
kći Tina i Antonije r. Žigo

93. **Ino Poljak,**
sin Damira i Vedrane r. Marendić

94. **Luka Poljak,**
sin Predraga i Marine r. Bilandžić

20. lipnja:

95. **Eva Maria Barbarić,**
kći Maria i Klaudie r. Zekić

96. **Marko Bilobrk,**
sin Vladimira i Ivane
r. Breščanović

21. lipnja:

97. **Petar Romac,**
sin Dade i Petre r. Matić

98. **Ivan Nikolić – Malora,**
sin Renata i Ani r. Runje

99. **Ana Barhanović,**
kći Tomislava i Ive r. Filipović – Grčić

100. **Mia Maras,**
kći Stipe i Andree r. Banović

27. lipnja:

101. **Borna Marunica,**
kći Bruna i Zrinke r. Vučić

102. **Lana Đapić,**
kći Petra i Tanje r. Zorica

103. **Marta Mijač,**
kći Marka i Maje r. Pavić

28. lipnja:

104. **Mara Cvrlje,**
kći Jakova i Adrijane r. Lovrić

105. **Ela Žižić,**
kći Ante i Sare r. Šimundić

106. **Marta Efendić,**
kći Maria i Ane r. Miloš

107. **Luka Jenjić,**
sin Andrije i Vesne r. Miloš

3. srpnja:

108. **Leo Markotić,**
sin Franje i Berine r. Čeliković

109. **Antony Markotić,**
sin Franje i Berine r. Čeliković

4. srpnja:

110. **Andrej Žanko,**
sin Marina i Sanele r. Mukić

111. **Anton Mandić,**
sin Nikole i Rosiane

112. **Eva Vučković,**
kći Tonia i Anđele r. Čulo

113. **Leona Markulin,**
kći Hrvoja i Anđele r. Radović

5. srpnja:

114. **Vesela Duvnjak,**
kći Ante i Marine r. Cvitković

115. **Karlo Malbaša,**
sin Andrije i Ivane r. Jukić

116. **Grgo Labrović,**
sin Željka i Ivane r. Pervan

117. **Niko Putnik,**
sin Maria i Katarina r. Mijić

118. **Andrija Gaurina,**
sin Blaženka i Bijanke r. Šentija

119. **Niko Jukić,**
sin Denisa i Marinele r. Mihaljević

Vjenčani

11. siječnja 2020.:

1. Ante Jureta i Anđela Knežević

8. veljače:

2. Marko Čelik i Branka Vlastelica

15. veljače:

3. Stipe Pavić i Lucijana Žmire

22. veljače:

4. Zvonimir Matić i Antonija Radović

24. travnja:

5. Ante Ruščić i Nikolina Pavić

6. lipnja:

6. Mario Balaić i Dina Vlajčević

13. lipnja:

7. Martin Vrlić i Rahela Barišić

20. lipnja:

8. Mate Damić i Anđela Radinović
9. Josip Župa i Ivana Benja
10. Marko Bralić i Dolores Marović

26. lipnja:

11. Jerko Kodžoman i Ana Malenica

27. lipnja:

12. Frano Stipanović i Marina Damjanović
13. Ivan Ćukušić i Barbara Uvanović
14. Ivica Šandrić i Milena Milošević

4. srpnja:

15. Marko Kotromanović i Anamaria Babić
16. Goran Gubić i Danica Ajduković

11. srpnja:

17. Marko Crnjac i Anita Klanac
18. Stipe Banovac i Dora Marić

Umrli

1. **Ivan Vlačević**
(*27. 3. 1943. - †14. 12. 2019.)
2. **Milica Barać**
(*16. 4. 1933. - †14. 12. 2019.)
3. **Ana Ćurković**
(*6. 3. 1944. - †16. 12. 2019.)
4. **Marija Katić**
(*30. 3. 1944. - †21. 12. 2019.)
5. **Dejan Mastelić**
(*15. 7. 1979. - †21. 12. 2019.)
6. **Milan Šimić**
(*14. 10. 1942. - †21. 12. 2019.)
7. **Miloš Mamuzić**
(*21. 6. 1955. - †22. 12. 2019.)
8. **Anita Poljak**
(*20. 8. 1976. - †24. 12. 2019.)
9. **Branko Šimac**
(*17. 10. 1939. - †25. 12. 2019.)
10. **Vlatko Rogulj**
(*13. 5. 1966. - †27. 12. 2019.)
11. **Branko Šabić**
(*19. 10. 1953. - †27. 12. 2019.)
12. **Duje Vučić**
(*28. 2. 2001. - †29. 12. 2019.)
13. **Stipe Žanko**
(*12. 5. 1946. - †31. 12. 2019.)
14. **Ana Dolić**
(*11. 10. 1936. - †1. 1. 2020.)
15. **Stjepan Masnić**
(*10. 1. 1957. - †2. 1. 2020.)
16. **Ivica Delija**
(*1. 3. 1955. - †4. 1. 2020.)
17. **Jaka Grgurić**
(*16. 3. 1939. - †7. 1. 2020.)
18. **Božana Kelava**
(*9. 3. 1939. - †7. 1. 2020.)
19. **Ivan Tokić**
(*10. 4. 1936. - †9. 1. 2020.)
20. **Ante Matić**
(*20. 6. 1935. - †12. 1. 2020.)
21. **Nediljka Bogdan**
(*20. 12. 1934. - †12. 1. 2020.)
22. **Ivan Križanac**
(*10. 7. 1953. - †13. 1. 2020.)
23. **Marko Prološčić**
(*6. 4. 1931. - †15. 1. 2020.)
24. **Marija Ivković**
(*14. 2. 1956. - †15. 1. 2020.)
25. **Stipe Poljak**
(*27. 11. 1990. - †20. 1. 2020.)
26. **Milka Iva Poljak**
(*14. 2. 1939. - †20. 1. 2020.)
27. **Elena Biloderić**
(*3. 8. 1923. - †22. 1. 2020.)
28. **Jerolim Kodžoman**
(*1. 2. 1940. - †22. 1. 2020.)
29. **Mirko Poljak**
(*4. 6. 1934. - †23. 1. 2020.)
30. **Ana Modrić**
(*23. 3. 1931. - †25. 1. 2020.)
31. **Tomislav Baturina**
(*6. 3. 1987. - †27. 1. 2020.)
32. **Ivka Filipović Grčić**
(*31. 7. 1921. - †31. 1. 2020.)
33. **Živko Čikara**
(*26. 10. 1941. - †31. 1. 2020.)
34. **Janja Barać**
(*20. 3. 1958. - †2. 2. 2020.)
35. **Kata Vučemilo**
(*23. 2. 1930. - †5. 2. 2020.)
36. **Jelena Milanović**
(*8. 9. 1991. - †9. 2. 2020.)
37. **Jela Romac**
(*23. 8. 1938. - †10. 2. 2020.)
38. **Ivka Zora Pavić**
(*6. 9. 1936. - †11. 2. 2020.)
39. **Anka Šušnjara**
(*8. 9. 1940. - †13. 2. 2020.)
40. **Ante Matić**
(*12. 6. 1946. - †14. 2. 2020.)
41. **Pera Vrdoljak**
(*23. 3. 1935. - †14. 2. 2020.)
42. **Ana Marunica**
(*15. 11. 1939. - †15. 2. 2020.)
43. **Mara Ljubičić**
(*10. 4. 1925. - †17. 2. 2020.)
44. **Kata Alebić**
(*21. 11. 1941. - †22. 2. 2020.)
45. **Pavao Bulj**
(*26. 6. 1956. - †26. 2. 2020.)
46. **Mila Križanac**
(*10. 7. 1937. - †26. 2. 2020.)
47. **Branko Vlade Pavić**
(*2. 9. 1939. - †27. 2. 2020.)
48. **Bože Jagnjić**
(*1. 1. 1932. - †27. 2. 2020.)
49. **Francisko Jadrijević Tomas**
(*16. 3. 1939. - †2. 3. 2020.)
50. **Nada Bošnjak**
(*4. 12. 1946. - †3. 3. 2020.)
51. **Iva Žmire**
(*24. 1. 1931. - †6. 3. 2020.)
52. **Mara Ivković**
(*10. 11. 1949. - †11. 3. 2020.)
53. **Iva Jenjić**
(*1. 7. 1939. - †13. 3. 2020.)
54. **Ana Vukasović**
(*10. 4. 1935. - †13. 3. 2020.)
55. **Iva Matić**
(*22. 9. 1937. - †13. 3. 2020.)
56. **Nediljka Sablić**
(*8. 3. 1936. - †16. 3. 2020.)
57. **Anđelko Tomić**
(*2. 8. 1961. - †16. 3. 2020.)
58. **Marija Filipović Grčić**
(*10. 2. 1939. - †18. 3. 2020.)
59. **Jadranka Jadrijević Cvrlje**
(*10. 10. 1954. - †19. 3. 2020.)
60. **Maša Klarić**
(*6. 8. 1934. - †24. 3. 2020.)
61. **Stipe Dolić**
(*3. 1. 1930. - †25. 3. 2020.)
62. **Josip Cvrlje**
(*26. 8. 1938. - †27. 3. 2020.)

63. **Ante Anušić**
(*1. 1. 1947. - †31. 3. 2020.)
64. **Slaven Milošević**
(*21. 12. 1956. - †8. 4. 2020.)
65. **Frano Aničić Čolo**
(*5. 10. 1938. - †8. 4. 2020.)
66. **Ante Nikolić**
(*22. 6. 1941. - †14. 4. 2020.)
67. **Marija Krđović**
(*27. 8. 1935. - †16. 4. 2020.)
68. **Anka Modrić**
(*2. 9. 1938. - †21. 4. 2020.)
69. **Iva Modrić**
(*18. 12. 1942. - †23. 4. 2020.)
70. **Ante Šimac**
(*6. 2. 1935. - †27. 4. 2020.)
71. **Mate Pavić**
(*30. 9. 1946. - †27. 4. 2020.)
72. **Željko Vučinović**
(*6. 4. 1954. - †29. 4. 2020.)
73. **Miroslav Runje**
(*17. 5. 1948. - †1. 5. 2020.)
74. **Anka Križanac**
(*25. 7. 1930. - †1. 5. 2020.)
75. **Jure Tomašević**
(*20. 4. 1934. - †5. 5. 2020.)
76. **Mara Marić Drvoličanin**
(*13. 5. 1933. - †5. 5. 2020.)
77. **Olga Lovrić**
(*24. 3. 1931. - †6. 5. 2020.)
78. **Milica Modrić**
(*6. 2. 1935. - †13. 5. 2020.)
79. **Tomislav Ćurković**
(*12. 7. 1962. - †27. 5. 2020.)
80. **Dragan Katić**
(*28. 10. 1936. - †27. 5. 2020.)
81. **Jela Labrović**
(*17. 8. 1936. - †29. 5. 2020.)
82. **Ante Anušić**
(*23. 1. 1937. - †29. 5. 2020.)
83. **Marija Putnik**
(*8. 8. 1955. - †31. 5. 2020.)
84. **Iva Labrović**
(*15. 9. 1936. - †2. 6. 2020.)
85. **Mladen Pavić**
(*28. 4. 1959. - †3. 6. 2020.)
86. **Iva Ivković**
(*15. 7. 1933. - †6. 6. 2020.)
87. **Zlatko Šušak**
(*16. 1. 1964. - †6. 6. 2020.)
88. **Mara Mandić**
(*29. 8. 1930. - †8. 6. 2020.)
89. **Milica Dropulić**
(*8. 9. 1940. - †8. 6. 2020.)
90. **Pava Gugić**
(*29. 5. 1930. - †13. 6. 2020.)
91. **Fra Petar Gulić**
(*15. 9. 1956. - †14. 6. 2020.)
92. **Goran Filipović Grčić**
(*29. 9. 1968. - †13. 6. 2020.)
93. **Mile Čorak**
(*18. 10. 1939. - †15. 6. 2020.)
94. **Kata Vidić**
(*15. 3. 1946. - †16. 6. 2020.)
95. **Anka Jelinčić**
(*7. 3. 1941. - †19. 6. 2020.)
96. **Boško Šuća**
(*6. 8. 1959. - †21. 6. 2020.)
97. **Ante Dolić**
(*6. 6. 1940. - †21. 6. 2020.)
98. **Dalibor Jurišić**
(*4. 11. 1951. - †22. 6. 2020.)
99. **Ante Šimić**
(*1. 1. 1975. - †23. 6. 2020.)
100. **Pera Crnjac**
(*28. 7. 1943. - †23. 6. 2020.)
101. **Marija Đurić**
(*26. 9. 1943. - †6. 4. 2020.)
102. **Marija Marić Drvoličanin**
(*3. 4. 1928. - †24. 6. 2020.)
103. **Dragica Boban**
(*2. 3. 1948. - †25. 6. 2020.)
104. **Josip Ćurković**
(*4. 4. 1968. - †28. 6. 2020.)
105. **Stjepan Vidić**
(*9. 3. 1927. - †30. 6. 2020.)
106. **Gabrijel Benja**
(*5. 6. 1942. - †1. 7. 2020.)
107. **Anđa Runje**
(*3. 11. 1925. - †3. 7. 2020.)
108. **Ante Radović**
(*24. 8. 1962. - †4. 7. 2020.)

Ispraćaj fra Petra Gulića

progovorio o specifičnosti kolegijalnosti svećenika čija kolegijalnost nije ista kao u drugim zvanjima. Sprovodne obrede na groblju sv. Franje u Sinju predmolio je fra Ante Čovo, a pjevao je fra Toni Šimunović Erpušina. Bogoslovi i franjevci iz samostana u Sinju prenijeli su tijelo pok. fra Petra na počivalište u zajedničku fratarsku grobnicu odakle će uskrsnuti na život vječni, kada za to dođe vrijeme.

Životopis

Fra Petar Gulić preminuo je u Franjevačkom samostanu Gospe Sinjske u nedjelju, 14. lipnja 2020. Dva dana poslije u samostanskoj crkvi slavljena je misa zadušnica, a na groblju sv. Frane sprovedni obredi. Na fra Petrov ispraćaj okupilo se oko 120 svećenika - franjevaca, 70 časnih sestara, postulanti, sjemeništarci, novaci i brojni narod iz župa u kojima je fra Petar djelovao.

Misnim slavlje za pokojnika predsjedao je mons. Marin Barišić, Splitsko - makarski nadbiskup i metropolit, a u koncelebraciji su bili: fra Marko Mrše, provincijski ministar Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske, mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko - makarske nadbiskupije i don Stipe Ljubas, dekan Cetinskog dekanata te još 121 svećenik.

Nakon misnog slavlja u ime Franjevačke provincije Presvetog

Otkupitelja govor je izrekao fra Marko Mrše, provincijski ministar.

U ime samostana Gospe Sinjske i vjernika okružja samostana od fra Petra se oprostio fra Ante Čovo, gvardijan.

Kao kolega pok. fra Petra Gulića i u ime cijele generacije obratio se fra Ante Vučković, profesor na KBF - u u Splitu koji je

Fra Petar je svoj životni put započeo 15. rujna 1956. god. u Gljevu (župa Gala-Gljevo). Roditelji su mu pok. otac Luka i majka Mara r. Maleš. Osnovnu školu pohađao je i završio od 1963. do 1971. Prvih šest razreda u Gljevu (1963. - 1969.), a 7. i 8. razred kao predsjednik u Vrlici (1969. - 1971.) Četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje

stjecao je u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji kao sjemeništarcu u Franjevačkom sjemeništu u Sinju (1971./72. – 1975./76.). Novicijat je započeo na Visovcu 10. srpnja 1976. godine, prekinuvši ga nakon trinaest dana zbog odlaska na petnaestomjesečno odsluženje vojnog roka u Pirotu (23. srpnja 1976. – 18. listopada 1977.). Desetak dana nakon povratka iz vojske nastavio je novicijat (27. listopada 1977.), a godinu dana kasnije (14. listopada 1978.) polaže prve jednostavne redovničke zavjete. Petogodišnji filozofsko-teološki studij pohađao je na

Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj (1978. – 1982.) te jednu, završnu godinu na KBF-u Zagrebu (1982. – 1983.). Tijekom studija u listopadu 1981. godine u Rimu je u ruke tadašnjeg generalnog ministra Johna Vaughna položio svećane zavjete. Za **đakona** ga je, 27. lipnja 1982. godine u Imotskom, zaređio ondašnji splitsko-makarski nadbiskup Frane Franić, a za **svećenika** šibenski biskup Josip Arnerić u Sinju 10. srpnja 1983. **Mladu misu** slavio je 31. srpnja 1983. godine u rodnom Gljevu.

Trideset sedam godina svećeničkog života, od 1983. do 2020. proveo je djelujući u pastoralnim službama u Domovini i inozemstvu. Najprije kao župni vikar, zatim dušobrižnik i voditelj misije u Njemačkoj i župnik. Prva služba koja mu je kao mladomisniku bila povjerena bila je služba župnog vikara u Podbablju na kojoj je ostao tri godine (1983. – 1986.). Potom je četrnaest godina vršio pastoralnu službu u HKM u Münchenu, najprije osam godina kao dušobrižnik (1986. – 1994.), a zatim šest godina kao voditelj spomenute misije (1994. – 2000.). U domovinu Hrvatsku vratio se 2000. godine, preuzevši službu župnika Župe svetog Nikole u Baškoj Vodi, gdje ostaje devet godina (2000. – 2009.), a nakon toga sedam godina je župnik Župe svetog Ilije u Metkoviću (2009. – 2016.). Tri godine je proveo u Turjacima kao župnik Župe svetog Ante Padovanskog (2016. – 2019.), a od ljeta prošle godine do svoje smrti u nedjelju 14. lipnja ove godine vršio je službu župnog vikara u Župi Čudotvorne Gospe Sinjske Sinju i službu samostanskog ekonoma.

Fotomonografija „Zauvijek okrunjena“ uskoro u tisku

Prošle smo godine izvijestili cijenjeno čitateljstvo da je u pripremi fotomonografija „Zauvijek okrunjena“, koja će obrađivati dva jubilarne slavljaja: tristotu obljetnicu slavne obrane Sinja uz Gospin zagovor (1715. – 2015.) i tristotu obljetnicu krunjenja slike Čudotvorne Gospe Sinjske (1716. – 2016.). Koristimo prigodu da i u ovom broju glasila „Gospa Sinjska“ širu javnost obavijestimo da će navedena fotomonografija uskoro biti tiskana i predstavljena Gospinim štovateljima. Fotomonografija ima 400 stranica, a podijeljena je na šest poglavlja. U četvrtom poglavlju, koje je središnje i opsegom najveće, predstavljeni su zapisi o Gospinim jubilejima. U tom poglavlju kronološki se

izlažu slavljaja od 3. kolovoza 2008. do kraja 2016. godine. Prvi datum vezan je uz otvaranje sedmogodišnje pripreme za jubilarne slavljaje 2015. godine, što je ostvareno nizom značajnih projekata na razini samostanske i župne zajednice, Viteškog alkarskog društva i Grada Sinja. Smatrali smo potrebnim prikazati mnogobrojna slavljaja i projekte tijekom sedmogodišnje pripreme (2008. – 2014.), kako bismo što potpunije prikazali veličinu i značenje jubilarne 2015. godine. U srcu fotomonografije jest središnje slavljaje tristote obljetnice slavne obrane Sinja, kojim je 15. kolovoza 2015. predsjedao kardinal Josip Bozanić, posebni izaslanik pape Franje. Nedugo nakon toga otvoreno je slavljaje drugog jubileja

u čast Gospe – tristota obljetnica krunjenja, što je također svečano obilježeno mnogim slavljajima i raznim projektima. Središnja proslava bila je 25. rujna 2016., a slavljaje je tog dana u živom duhovnom središtu Splitsko-makarske nadbiskupije predvodio nadbiskup Marin Barišić. S godinom 2016. završava i prikaz dvaju jubilarne slavljaja u Svetištu Gospe Sinjske.

Pristoji zahvaliti svim ljudima koji surađuju u uređivanju fotomonografije, posebno onima koji svojim stručnim i bratskim savjetima prate projekt od početka 2019. godine, kada smo i započeli rad. Osobiti izrazi zahvalnosti idu fotografima, koji su rado darovali svoje materijale i čiji profesionalni rad povijest neće zaboraviti. Neka bude zapisano da je tijekom 18 mjeseci pregledano gotovo 250 tisuća fotografija, a paralelno je pregledavana i ostala arhiva koja se odnosi na razdoblje od početka 2008. do kraja 2016. godine. Opsežni posao zahtijevao je suradnju različitih institucija i ljudi, djelatnosti i zanimanja, ali nas je sve ujedinila ljubav prema Majci Božjoj – Čudotvornoj Gospi Sinjskoj, čiji je lik poznat diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine, pa i šire. Njoj i ide najveća zahvalnost za djelo koje ćemo uskoro predati javnosti, moleći je i ovom prigodom da mnogostrukim zagovorom prati svoje štovatelje, hodočasnike i sve članove naroda Božjega.

Svjedočanstvo

Vjerujem da mi je Božja milost pritekla u pomoć da napišem ove retke. Još u svojoj ranijoj životnoj dobi kopkala me pomisao, a zatim se javila čvrsta želja da svojim riječima, svojim prilogom posvjedočim o jednom događaju Božje milosti vezanim uz osobu mog pokojnog oca. Ponekad me u toj želji sprječavala pomisao da nemam dovoljno podataka, dovoljno činjenica o samom događaju, pa bi se bez njih sve zasnivalo na mom izlaganju, na mojoj priči.

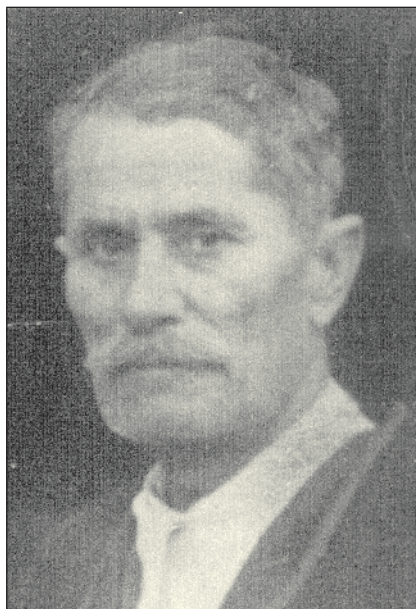
A onda, gotovo brzo, jedna za drugom, nanizale su se prigode i događaji, koji su me tomu potakli, iako sada pomalo i kasno u mojim kasnim godinama.

Najprije će iznijeti kratko pojašnjenje: radi se o čudesnom, brzom ozdravljenju noge mog pokojnog oca Josipa, zvanog Joko, još davne 1911. godine, kada mu je bilo 20 godina.

Radeći u separaciji uglja rudnika Siverić, zajedno s nekoliko radnika na industrijskom kolosijeku željezničke stanice Siverić, na utovaru uglja u vagone, vagon mu je zgnječio desnu nogu.

On i ostale njegove kolege radnici pomicali su dugim željeznim polugama prazne vagone na utovar uglja iz koševa separacije, a pune vagone na isti način odmicali nakon utovara. Pri tome su pune vagone morali zapinjati, spajati i ulaziti među njih, da bi ih željeznica zatim mogla odvoziti.

Jednog dana prilikom rada na zapinjanju vagona pokojni otac provlačio se između odbojnika ("pijata") dvaju punih vagona od kojih je jedan bio u laganom kretanju, da bi ih spojio. U tom prolazu odbojnik vagona u kretanju zahvatio mu je desnu nogu i prignječio uz odbojnik drugog vagona. Došlo je do potpunog zgnječenja desne noge i loma bedrene kosti. Odvezen je u bolnicu Šibenik na liječenje.

Josip Topić
- brat fra Bernardina Topića

Na čuđenje liječnika i ostalog bolničkog osoblja liječenje slomljene noge nije dugo trajalo. Nakon svega 17 dana noga je zarasla i otac se na nju mogao lagano oslanjati, što će sve biti vidljivo i potkrijepljeno u daljnjem tekstu ovog napisa.

Nalazeći se u teškoj nevolji i tjeskobi, otac se zavjetovao Čudotvornoj Gospi Sinjskoj i sv. Anti Padovanskom da će, ako ozdravi, svaki dan moliti kronicu u njihovu čast i svake godine, dok bude mogao, hodočastiti Gospi Sinjskoj na dan njezine svetkovine 15. kolovoza – na Veliku Gospu. A sad navodim tekstove, koji sve ovo ovdje iznešeno potvrđuju.

O tom događaju i čudesnom ozdravljenju slučajno sam naišao na tekst koji o tom govori u feljtonu gospođe Hane Breko – Kustura u listu "Slobodna Dalmacija" od 12. – 19. kolovoza 2005. godine pod naslovom Čudesni put Gospine slike, a u nastavku feljtona 16. kolovoza 2005. s naslovom Puk i Gospina čuda, gdje gospođa Breko – Kustura navodi: "Zanimljiv je iskaz milosti Gospe Sinjske iz pera Josipa Topića, kojemu je u Siveriću 1911. nesretnim slučajem na željezničkoj stanici vagon prešao preko noge (!) slomivši ju. On se zavjetovao Gospi Sinjskoj i sv. Anti obećajući da će, ako ozdravi, u njihovu čast moliti kronicu i da će svake godine hodočastiti Gospi Sinjskoj. Uvjeren u nadi u pomoć u "Glasniku sv. Ante" piše da je za nepunih 17 dana prohodao, a noga u potpunosti zacijelila. Njegov liječnik, grkoistočne vjere, vidjevši to čudo brzog ozdravljenja pripisuje samom Bogu, jer po prirodnim zakonima nije bilo moguće da slomljena noga kroz tako kratko vrijeme ozdravi, stoji u zapisu liječnika." Da bih upotpunio podatke o događaju, na osnovu ovoga teksta traga sam i dalje. Točan i originalan tekst o samom događaju i čudesnom ozdravljenju objelodanjen je u djelu Gospa

Sinjska fra Ivana Markovića, a poslije u drugom izdanju istog djela fra Stanka Petrova 1921. godine (tisk Leonove tiskare u Splitu), što navodi i gospođa Breko - Kustura.

Ovdje se odmah zahvaljujem poštovanom i cijjenjenom fra Hrvatinu Gabrijelu Jurišiću uredniku Zbornika "Kačić", koji mi je na moju zamolbu iz samostanske knjižnice u Sinju fotokopirao i poslao taj tekst. On doslovce glasi: "Jozip Topić pk. Martina radio je o Uskrsu godine 1911. na željezničkoj stanici u svom rodnom mjestu Siverić kod Drniša.

Toga dana bio je nesretan: vagon mu je prelomio nogu na dva komada! U svojoj nezgodi sjeti se on Gospe Sinjske i sv. Ante Padovanskoga. Obeća da će na njihovu čast moliti dijelak sv. ružarija i krunicu sv. Ante, da će se pretplatiti na "Glasnik sv. Ante" u Sarajevu i ići svake godine na zavjet Gospi Sinjskoj i da će sve ovo iznijeti u "Glasniku", ako mu isprose milost da ne ostane cijelog života bez noge.

Tvrda njegova vjera nije ga prevarila. "Već sedamnaesti dan iza kako sam nogu slomio", piše on u svome "Glasniku" (vidi god. XVI., broj 1 - 2, str. 12), "mogao sam pomalo na njoj hoditi, a naskoro mi tako ozdravi, da sam mogao hodati i raditi ko i ostali ljudi."

Liječnik dr. D. Ivetić, grkokatoličke vjere, vidjevši to reče: "Samo Bogu zahvali moj Topiću za to čudno ozdravljenje. Po prirodnim zakonima nije bilo moguće da slomljena noga kroz tako kratko vrijeme ozdravi."

Nama, svojoj djeci, otac je često govorio o svom čudesnom ozdravljenju i pomoći Gospe Sinjske i sv. Ante Padovanskog. Pošto je prohodao, noga je bila još natečena s puno izbilih čireva. Oteklinu i čireve liječio je kašom od ječmena brašna pomiješanom s maslinovim uljem, stavljajući na nogu tople obloge (od te smjese).

Život je tekao dalje. U svojoj 27-oj godini života 1918. godine otac je sklopio brak s mojom pokojnom majkom Marijom i u braku su odgojili nas devetero svoje djece. Po pravima ondašnjeg zakona dobio je invalidsku mirovinu, ali mu je ubrzo ukinuta od strane uprave rudnika Siverić (direktora Vonka), zbog sudjelovanja u mjesnom odboru za naknadu šteta, koje je rudnik pričinio mještanima Siverića.

Vodeći parnicu s rudnikom za povrat prava na mirovinu, isti liječnik, koji ga je liječio, omogućio mu

je svojim svjedočenjem povrat prava na mirovinu. (Navodno je tada bio ministar zdravlja ondašnje zajedničke države SHS.) Parnicu je vodio poznati splitski advokat Brajša. I u ovome vidim "Božji prst"! Baveći se zidarstvom, poljoprivredom i uz tu malu mirovinu podigao je svoju obitelj. Do kasne životne dobi ispunjavao je svoje zavjetno obećanje: hodočastio svake godine, dok je god mogao, u početku pješice, a kasnije vlakom ili autobusom na dan Velike Gospe - Čudotvornoj Gospi Sinjskoj, svaki dan molio krunicu, primao je "Glasnik sv. Ante Padovanskog" i "Glasnik Srca Isusova", listove koji su tiskani u Sarajevu. Te listove čitali smo i mi djeca.

Osim njegovog osobnog moljenja krunice, svake večeri je moljena zajednička obiteljska večernja krunica, dok nismo odrasli i razišli se iz obitelji. Njegova najčešća uzrečica bila je: "Bez Boga - ništa!"

Slomljena desna noga bila mu je 3 cm kraća, te je u obuću te noge stavljao podloške. Zorno osvjedočenje potvrđeno je 1991. godine (otac je preminuo 1971. godine u 80-oj godini života), prilikom otvaranja obiteljske grobnice: radnici koji su otvarali grobnicu i premještali kosti, vidjeli su kako je bedrena kost desne noge srasla sa strane (kost uz kost!), a ne okomito slomljeni dijelovi jedan na drugi. Očitovala se Božja moć i Božja milost! Dogodila se Božja "intervencija"!

Kao zaključak ovom mom svjedočenju navest ću riječi fra Gabrijela Mioča, koji je u listu Gospa Sinjska - Božić 2005. u napisu Čudo Gospe Sinjske opisao čudesno ozdravljenje svog malog brata i na kraju rekao: "Možda sam u opisu doživljenog odviše bio osjećajan? Ali, zašto i ne bi bio?!"

Nema mi pravo nitko spočitavati što glasno izražavam djetinju ljubav i poštovanje prema Čudotvornoj Gospi Sinjskoj, ovom Svetištu, ovom samostanu. Od srca želim još ljepše, duhovnije i osmišljenije proslave u ovom Svetištu."

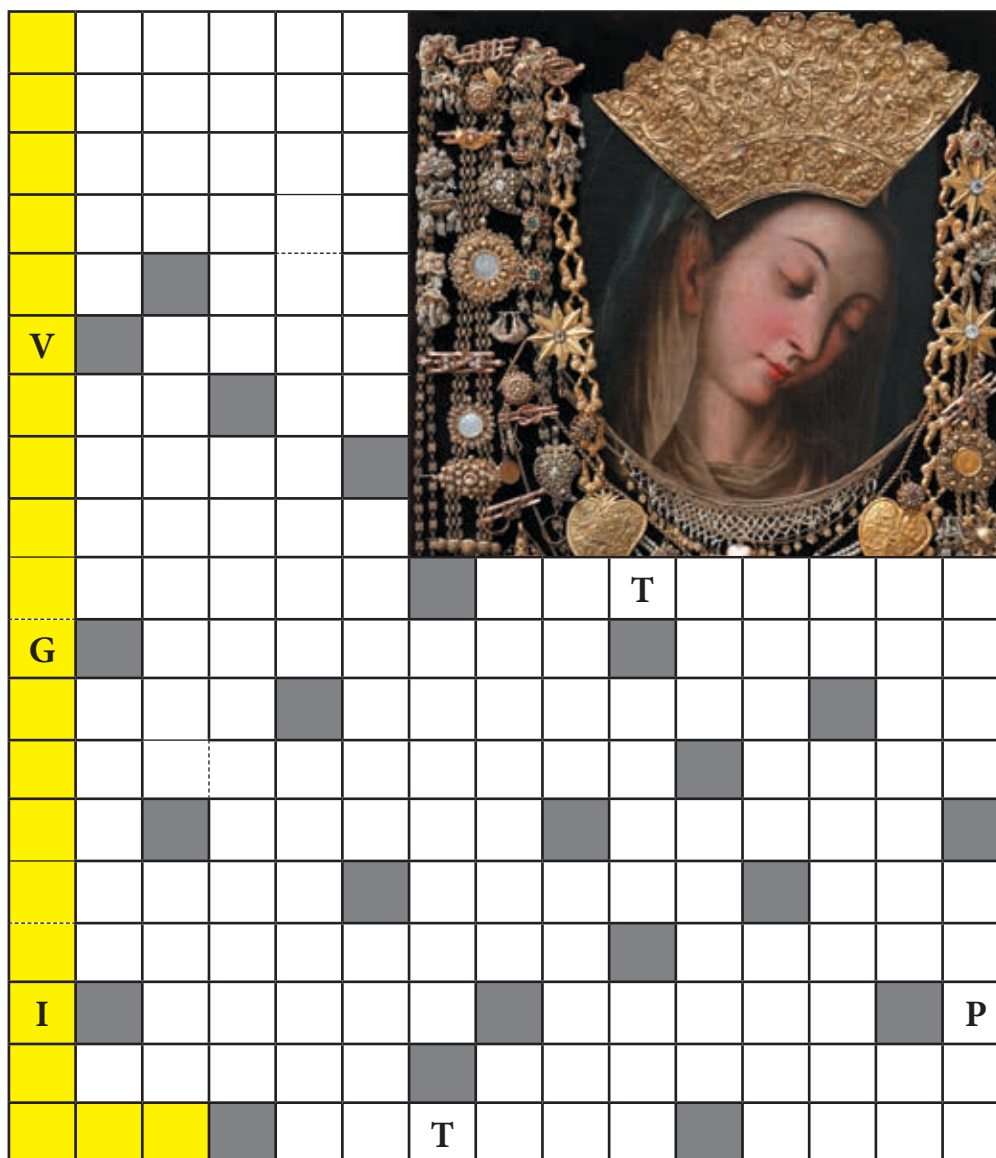
Uz ovaj navod želim poručiti još ovo: Hvala ti, Gospe Sinjska na svim milostima, uslišanim molitvama i pomoćima, koje si udijelila svom vjernom puku kršne Dalmacije i cijele nam domovine Hrvatske, a među mnogima i mome ocu! I dalje nas štiti i brani svojom milošću!

Ivan Topić

Talijanka za strpljive

Križaljka se rješava tako da najprije popunite mrežu riječima iz donjeg popisa. Nakon što popunite mrežu u osjenčanim poljima dobiti ćete ime nebeske zaštitnice grada Sinja (slika). Kao pomoć u rješavanju upisana su slova u izoliranim poljima, te prijelomi riječi.

Autor: Mate Ivandić

POPIS RIJEČI:

VODORAVNO: ALANA, ALKAR, AN, ANTEFIKS, ANTICA, ATAMANI, BIRAČ, ČASNIK, DARMAR, ENAKITI, IMATI, IMELE, ISTINA, IZETA, KOMADANJE, MAT, NARVIK, NJAKATI, ODA, OKOT, OSMINA, OTTA, PA, PR, RAB, REGAL, SKA SKI MARATON, SKOT, SOTONIZAM, SRKOM, TI, TRINA, USTAVA, ZARI.

OKOMITO: AK, AMANETI, AMBON, ANALIZA, ANATEMA, ASASI, ATIKA, AVITAMINOZA, DEAN, EST, FRISK, IK, IMA, INAT, ITIS, IVAN ARALICA, KAMERE, KAMIČAK, KARABIN, KI, KOPORAN, LITRA, NAMIRA, NIKO, NJO, RADO, SMRT, STRM, TAPET TKALO, ZAGRTATI.

PROSLAVA VELIKE GOSPE U SINJU 2020.

GOSPE, BUDI NAM SPAS!

I. UOČNICA VELIKE GOSPE

Petak, 14. kolovoza 2020.

8 sati Sv. Misa na Gradu. Predslavi fra Marko Đerek.

Sv. Mise su na samostanskom dvorištu

6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15 i 16 sati Sv. Mise

18 sati Svečana sv. Misa. Predslavi mons. Ante Jozić, apostolski nuncij u Bjelorusiji.

21 sat Sv. Misa. Predslavi fra Ante Čovo, gvardijan.

II. SVETKOVINA VELIKE GOSPE

Subota, 15. kolovoza 2020.

4 sata Sv. Misa zornica. Predslavi fra Perica Maslač, župnik.

5, 6, 7, 8, 9, 10 sati Sv. Mise.

7 sati Sv. Misa na Gradu. Predslavi fra Antonio Mravak.

11 sati Svečana sv. Misa. Predslavi mons. Marin Barišić, nadbiskup Splitsko-makarski i metropolit.

14, 15, 16, 17 sati Sv. Mise.

18 sati Svečana sv. Misa. Predslavi fra Marko Mrše, provincijal.

21 sat Sveta Misa zahvalnica. Predslavi fra Ante Čovo, gvardijan.

III. ISPOVIJEDANJE NA DAN VELIKE GOSPE

Od 3 ujutro do 21 sat navečer.

IV. ZAHVALNICA NA GRADU

Nedjelja, 16. kolovoza u 7 sati: Svetu Misu predslavi fra Perica Maslač, župnik.

V. POSVETA DJECE GOSPI SINJSKOJ

Nedjelja, 16. kolovoza u 18 sati: Sv. Misu predslavi fra Ante Čovo, gvardijan.

DEVETNICA I HODOČAŠĆA ČUDOTVORNOJ GOSPI SINJSKOJ 2020. GOSPE, BUDI NAM SPAS!

I. DEVETNICA VELIKOJ GOSPI

Od 6. do 13. kolovoza 2020.

- 6 sati: Sv. Misa Zornica. Predslave fra Perica Maslač, fra Toni Šimunović i fra Ante Čovo.
- 7 i 9 sati: Sv. Mise predslave don Augustin Radović, fra Daniel Stipanović i o. Hrvoje Mravak.
- 18,20 sati: Gospina krunica i molitva Devetnice.
- 19 sati: Sv. Mise predslave don Augustin Radović, fra Tomislav Dukić i o. Hrvoje Mravak.

Prigoda za sakrament pomirenja od 5,30 do 12 sati i od 17 do 20 sati.

II. ZAVJETNE SVETE MISE ŽUPE GOSPE SINJSKE

- Četvrtak, 6. kolovoza u 7 sati: Glavice.
- Petak, 7. kolovoza u 7 sati: Brnaze.
- Subota, 8. kolovoza u 7 sati: Radošić.
- Ponedjeljak, 10. kolovoza u 7 sati: Lučane.
- Utorak, 11. kolovoza u 7 sati: Karakašica i Suhač.
- Srijeda, 12. kolovoza u 7 sati: Čitluk i Jasensko.
- Četvrtak, 13. kolovoza u 7 sati: Sinj i Podvaroš.

III. HODOČAŠĆA GOSPI SINJSKOJ

- Petak, 24. srpnja u 10,30 sati: Hodočašće hrvatske vojske, policije i branitelja.
- Subota, 1. kolovoza u 10,30 sati: Dubrava i Sitno Gornje.
- Nedjelja, 2. kolovoza u 8 sati: Dicmo, Krušvar i Ercegovci.
u 9,30 sati: Trilj, Vedrine, Košute, Vojnić i Gardun.
u 12,30 sati: Misa samo za alkare.
- Srijeda, 5. kolovoza u 10 sati: Hodočašće svećenika, redovnika i redovnica Cetinskog kraja.
- Četvrtak, 6. kolovoza u 9 sati: Otok i Udovičići.
- Petak, 7. kolovoza u 7 sati: Čaporice.
u 9 sati: Gala, Gljev i Kaštela-Radun.
u 19 sati: Split-Brda.
- Subota, 8. kolovoza u 9 sati: Bajagić, Obrovac i Čačijin Dolac.
- Nedjelja, 9. kolovoza u 6 sati: Hodočašće mladih Splitsko-makarske nadbiskupije.
- Ponedjeljak, 10. kolovoza u 9 sati: Turjaci.
- Utorak, 11. kolovoza u 9 sati: Grab, Jabuka, Velić, Ruda, Vrpolje, Strizirep i Čačvina.
- Srijeda, 12. kolovoza u 9 sati: Bitelić, Zasiok, Vučipolje, Dabar, Ugljane, Strmendolac, Nova Sela, Split-Pujanke.
- Četvrtak, 13. kolovoza u 9 sati: Hrvace, Potravlje, Satrić, Maljkovo, Zelovo, Tijarica, Kamensko i Vrlika.
- Nedjelja, 16. kolovoza u 7 sati: Mravince i Kučine.

